

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

- Utemeljen 1893 -

ZAGREB, ROCKEFELLEROVA 7

www.hzjz.hr

SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU ZARAZNIH BOLESTI

**IZVJEŠĆE O RADU
SLUŽBE ZA EPIDEMIOLOGIJU ZARAZNIH BOLESTI
u 2010. godini**

Ožujak 2011.

Uvod

Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo središnja je epidemiološka jedinica i središte nadzora nad zaraznim bolestima u Hrvatskoj.

Služba, zajedno s javno-zdravstvenim laboratorijima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo ima funkciju nacionalnog **CDC**-a (centra za kontrolu bolesti) i nosi naslov Referentnog centra za epidemiologiju Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske.

U okviru ove svoje iznimno važne i odgovorne uloge, na temelju odredbi Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, Služba obavlja cijeli niz za državu vitalno važnih poslova koji se mogu ukratko predstaviti slijedećim pojedinačnim područjima rada i poslovima, i koji se obavljaju kontinuirano iz godine u godinu:

- Praćenje zaraznih bolesti u Hrvatskoj, epidemiološka analiza i protuepidemijska intervencija na nacionalnoj razini
- Predlaganje protuepidemijskih mjera nadležnim organima te obavljanje nadzora nad njihovim provođenjem
- Proučavanje posebno složenih epidemioloških situacija na terenu i provođenje protuepidemijskih mjera
- Koordiniranje rada te suradnja sa Županijskim zavodima za javno zdravstvo u Hrvatskoj
- Razvoj znanstveno - istraživačke djelatnosti, zdravstveno informacijskog sustava i zdravstvene statistike
- Dio rada državnih zdravstvenih zavoda sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti
- Zdravstveno statistička istraživanja od interesa za Državu Hrvatsku
- Kontinuirano praćenje i analiza epidemiološke situacije na području Hrvatske
- Suradnja s odjelom za urgentna stanja (Krizni stožer) Ministarstva zdravstva
- Planiranje, nadzor nad provedbom i evaluacija obveznih imunizacija u Hrvatskoj, obavljanje posebnih imunizacija, ispitivanje vrijednosti novih vakcina, te koordinacija i nadzor nad distribucijom cjepiva
- Evaluacija programa za sprečavanje i suzbijanje tuberkuloze
- Rad za potrebe Vijeća za provedbu Napatka o suzbijanju i sprečavanju tuberkuloze
- Analiza indikatora zdravstvenog stanja pučanstva
- Sudjelovanje u izradi prijedloga Programa preventivne zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj
- Vođenje državnih registara:
 - Registar osoba oboljelih od HIV/AIDS-a za Hrvatsku*
 - Registar oboljelih od trbušnog tifusa*
 - Registar oboljelih od tuberkuloze*
 - Registar oboljelih od legionarske bolesti*
 - Registar zaraznih bolesti*
 - Registar nuspojava cijepljenja*
- Pružanje stručno metodološke pomoći zdravstvenim djelatnicima na terenu, u području epidemiološke medicinske djelatnosti
- Koordinacija i praćenje provođenja preventivne i specifične zdravstvene zaštite školske djece i mladeži
- Sudjelovanje u školovanju i stručnom osposobljavanju zdravstvenih djelatnika iz područja javnog zdravstva
- Rad za potrebe Vlade i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te drugih Ministarstava
- Suradnja sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom
- Suradnja s zdravstvenim tijelima Europske unije (komisije)
- Bilateralna suradnja
- Drugi epidemiološki poslovi:
 - Cjepna stanica (ambulanta)*
 - HIV- savjetovalište*
 - i dr.
- Zdravstveno prosvjećivanje i promicanje zdravlja
- Sudjelovanje (aktivno) na stručnim i znanstvenim skupovima
- Izdavačka djelatnosti (Tiskane i elektronske publikacije)

Osvrt na rad u protekloj godini

Izveštaji o radu Službe upućuju se redovito Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, za sve od spomenutih aktivnosti, svakoga mjeseca u mjesečnim izvješćima, također i u tromjesečnim i polugodišnjim izvješćima, a na koncu godine i kao ukupno zbirno godišnje izvješće. Dijelovi godišnjeg izvješća posljednjih se godina u sažetom obliku objavljuju na Internetu, kako bi se barem u ovakvom pismenom obliku javnost upoznala sa svim raznolikim, zanimljivim, koji puta i uzbudljivim, a svakako korisnim aktivnostima koje se kroz godinu dana javljaju i obavljaju.

*U osvrtu na obavljen rad, ovdje na početku izvještaja, može se reći da su članovi Službe, liječnici epidemiolozi, sanitarni inženjeri, profesori – stručnjaci za komunikaciju, stručnjaci za obradu podataka, statističari dr, zadovoljni da su usprkos svim poteškoćama koje su u 2010. bile još više izražene nego u prethodnim godinama i usprkos nepredviđenim epidemijskim događajima, među kojima se u 2010. izdvaja pojava tropske bolesti dengue, koje do sada nije bilo u Hrvatskoj, uspjeli obaviti sve svoje zadaće i poslove. Pa iako koji puta nezadovoljni okolnostima u kojima rade, ili nerazumijevanjem važnosti ovog posla, ipak mogu skupa sa svim našim sugrađanima, sa zadovoljstvom pogledati na **zdravstveno stanje naših ljudi, koje se u pogledu zaraznih bolesti stalno poboljšava, i danas je posve jednako stanju u svim razvijenim zemljama svijeta**, zahvaljujući između ostaloga i njihovom radu.*

EVO IZVJEŠTAJA prema gore navedenim aktivnostima

Temeljna zadaća: Praćenje zaraznih bolesti u Hrvatskoj, epidemiološka analiza i protuepidemijska intervencija na nacionalnoj razini

*Glavna stalna zadaća i zaduženje Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (nacionalnog CDC-a) koja je obavljana i tijekom cijele 2010. je **skrb za zdravlje ljudi i njihovu zaštitu od zaraznih bolesti na području cijele zemlje.***

Ta se zadaća postiže stalnim središnjim nadzorom nad zaraznim bolestima, usmjeravanjem i koordinacijom mjera praćenja, sprečavanja i suzbijanja kroz stručno i funkcionalno povezivanje svih dijelova našeg zdravstvenog sustava, od primarne zaštite do bolnica, uz izravan operativni angažman Službe u skladu s dizajnom sustava i podjelom poslova, ili prema posebnim potrebama, u svim segmentima od praćenja do suzbijanja, svuda u Zemlji odnosno na nacionalnoj razini.

Pojedini segmenti ovog rada kao što je praćenje, analiza, predlaganje mjera, koordinacija, samostalne intervencije i dr. prikazani su u odlomcima koji slijede

Kontinuirano praćenje i analiza epidemiološke situacije na području Hrvatske

Stanje zaraznih bolesti u Hrvatskoj kontinuirano se prati i analizira svakodnevnim uvidom u pristigle obvezne prijave zaraznih bolesti i prijave epidemija, te preko izravnih usmenih (telefonskih) dojava s terena Hrvatske. I u 2010. redovito se provodilo neprekidno dnevno, tjedno, i mjesečno praćenje kretanja i izvješćivanje o kretanju zaraznih bolesti u Hrvatskoj.

U 2010. godini tako je ukupno obrađeno 59659 pojedinačnih prijave bolesnika od zaraznih bolesti i 134 prijave epidemija te 3319 slučajeva gripe preko zbirnih sedmodnevnih prijava.

Također se stalno održava pozornost radi ranog uočavanja eventualnog biološkog napada, kontinuiranim kontaktima sa svim županijskim zavodima. U 2010. nije bilo takvih događaja.

Na temelju analiza podataka o zaraznim bolestima u Hrvatskoj u 2010. su napisana stalna poglavlja za godišnjak Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo Zdravstveno statistički ljetopis za 2009: *Zarazne bolesti u Hrvatskoj 2009, Procijepljenost stanovništva protiv zaraznih bolesti u*

Hrvatskoj 2009, Epidemiologija tuberkuloze u Hrvatskoj 2009, Stanje HIV/AIDS infekcije u Hrvatskoj 2009. uz stručni komentar i s prijevodom sažetka komentara na engleski jezik. Detaljnija analiza i komentar na temelju te analize za 2009. objavljena je 2010. u redovitoj godišnjoj monografiji Službe, *Zarazne bolesti u Hrvatskoj 2009.*

Epidemiološke analize stanja redovito se objavljuju između ostalog i u mjesečniku Službe «Epidemiološki vjesnik».

Predlaganje protuepidemijskih mjera nadležnim organima te obavljanje nadzora nad njihovim provođenjem

Na temelju kontinuiranog praćenja i uvida u stanje i u pojavu zaraznih bolesti i epidemija u Hrvatskoj, Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo zadužena je da samostalno ili na traženje predlaže ciljane ili opće mjere odgovarajućim organima, ustanovama ili sl., da nadzire i pomaže njihovo provođenje, a također da po potrebi i samostalno intervenira.

Na zadaći predlaganja protuepidemijskih mjera te obavljanja nadzora nad njihovim provođenjem u 2010. je obavljeno:

- u 2010. nastavljen je kontinuirani nadzor nad provedbom mjera iz Nacionalnog plana pripravljenosti za pandemijsku gripu (koji je pripremila Epidemiološka služba Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo a Ministarstvo zdravstva nakon usvajanja uputilo na usvajanje i donošenje Vladi RH) i to na pitanjima epidemiološkog praćenja, epidemioloških intervencija za prevenciju širenja, virusološke dijagnostike, prihvata suspektih bolesnika i njihove kliničke obrade, opskrbe antivirusnim lijekovima, edukacije i obavješćivanja i dr, koji je trajao sve do kraja vala pandemijske gripe u 4. mjesecu.

Nadzor je ponovo uspostavljen dolaskom zime i početkom nove sezone gripe koncem 2010. u kojoj dominira pandemijski soj, a što uključuje nadzor nad primjenom antivirusnih lijekova, provedbom virološkog i epidemiološkog nadzora, uvid u procijepljenost stanovništva i dr.

- u vezi s obavijestima o aktualnoj nepovoljnoj situaciji s poliomyelitisom u nekim zemljama EURO regije SZO koja je kao što je poznato već iskorijenila polio, no bolest se zbog necijepljenja vratila, kao i obavijestima o velikim epidemijom ospica (morbilli) u nekim zemljama EU u našoj blizini, također zbog necijepljenja, nadležnima je upućeno upozorenje i prijedlog Službe da se uložiti maksimalan napor radi osiguranja redovite opskrbe potrebnim cjepivima za provedbu našeg redovitog Programa cijepjenja, kako bi se izbjegle slične neželjene situacije kod nas.

- kao nacionalni IHR focal point tj. kontaktna i koordinacijska točka za pitanja Međunarodnih zdravstvenih propisa (IHR) putem zatvorenog IHR sustava obavješćivanja, Služba je tijekom 2010. primila i Ministarstvu zdravstva uz komentar i stručno mišljenje o potrebnim mjerama uputila ove obavijesti:

- obavijest o za zdravlje štetnom proizvodu sojinog mlijeka obogaćenog morskim algama s nedozvoljivo visokim sadržajem joda koji je u Australiji prouzročio oboljenje više osoba od tireotoksikoze. Obavijest je proslijeđena za slučaj da se spomenuti proizvod pojavi na našem tržištu

- obavijest o epidemijama hepatitisa A u nekim zemljama Europe moguće povezanim s konzumacijom uvoznih sušenih rajčica, kako bi se ukoliko je ta namirnica uvezena i u Hrvatsku, na vrijeme poduzele potrebne upravne mjere.

- obavijest o epidemiji anthraxa među intravenskim uživateljima droga u dvije europske zemlje, opet radi pravovremenog postupanja, ukoliko bi se takvi događaji javili kod nas. S time u vezi obavijest je proslijeđena i svim epidemiološkim i infektološkim službama u zemlji te poduzete i druge potrebne preventivne mjere u suradnji s Centrom za prevenciju ovisnosti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi.

- obavijest o epidemiji trbušnog tifusa u SAD nastaloj konzumacijom svježeg smrznutog tropskog voća porijeklom iz Gvatemale, zbog čega je taj proizvod u SAD-u povučen, upućena je Ministarstvu zdravstva – Sanitarnoj inspekciji radi eventualne intervencije ukoliko su ti proizvodi uvezeni ili budu uvezeni u Hrvatsku. Ista je informacija upućena i Službi za zdravstvenu ekologiju odnosno higijenu prehrane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

- obavijest o pojavi prvog autohtonog slučaja dengue groznice u Francuskoj koju je Služba kao nacionalni IHR focal point dobila koncem rujna, zajedno s priloženim komentarom i nalogom Svjetske zdravstvene organizacije o sustavnom suzbijanju komaraca kao jedinoj mjeri za sprečavanje širenja dengue, a koja se bolest kao i u Francuskoj može pojaviti svuda gdje su se nastanili komarci *Aedes albopictus*, pa i kod nas, upućena je Ministarstvu zdravstva – Sanitarnoj inspekciji

- nedugo nakon toga u istom mjesecu dobivena je iz Njemačke obavijest da je tamo dijagnosticirana dengue groznica kod jednog turista koji je prethodno boravio u Hrvatskoj što po svemu predstavlja prvi slučaj autohtone dengue u Hrvatskoj. Ta je obavijest također odmah upućena Ministarstvu zdravstva uz prijedlog mjera i obavijest o poduzetim mjerama, a to je obavještanje međunarodne zajednice preko SZO mreže IHR-a uz procjenu da je rizik za domaće stanovništvo i turiste malen, obavještanje naše javnosti preko HINA-e, epidemiološki izvid radi otkrivanja mogućih drugih slučajeva kod nas (nisu nađeni), ciljane mjere dezinsekcije u selu gdje je oboljeli boravio, plan epidemiološkog istraživanja na komarcima i stanovništvu radi utvrđivanja stupnja eventualne proširenosti ove infekcije kod nas, komunikacija s ECDC-om i dr.

- u listopadu je nakon obavljenog terenskog izvida i dobivanja prvih rezultata Ministarstvu zdravstva upućeno je izvješće o do tada obavljenim poslovima i poduzetim mjerama u vezi pojave dva slučaja dengue groznice u Hrvatskoj na Pelješcu (Dubrovačko neretvanska županija) s glavnim prijedlogom da se poduzmu svi potrebni koraci da se dosada uglavnom dobro provedene mjere preventivne dezinsekcije odnosno suzbijanja komaraca u Hrvatskoj i dalje provode na što potpuniji način pogotovo u situaciji ekonomske krize i nestašice sredstava, obzirom da se radi o zakonski propisanoj mjeri a trenutno vitalno važnoj za zaštitu zdravlja naših ljudi od nove tropske bolesti dengue koju prenose tzv. tigrasti komarci (vrta *Aedes albopictus*) u Europi (do sada se pojavila u Francuskoj i Hrvatskoj) a također i za zaštitu svih mnogobrojnih turista.

- u studenome su nastavljene konzultacije sa Sanitarnom inspekcijom Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi o načinu postizanja što bolje provedbe zakonom propisanih mjera suzbijanja komaraca u Hrvatskoj.

- u prosincu je Ministarstvu zdravstva poslano pismeno izvješće o rezultatima daljnjeg istraživanja dengue u Hrvatskoj i aktualnom stanju, između ostaloga s nalazima svih do konca godine učinjenih seroloških pretraga (ukupno 126 osoba) koji pokazuju da je nedavno (tijekom ovoga ljeta) najmanje 15 stanovnika doživjelo infekciju dengue virusom na području Pelješca i Korčule, uz prijedloge daljnjih nužnih mjera.

Praćenje složenih situacija, stručno metodološka pomoć i koordinacija sprečavanja i suzbijanja bolesti u Hrvatskoj

Većina zadaća Službe se više ili manje međusobno isprepliće, i ne mogu se posve razdvojiti niti u životu, a niti ovdje u izvještaju. Slijedeće tri zadaće Službe su osobito povezane :

- koordinacija rada županijskih epidemioloških službi i
- pružanje stručne pomoći
- proučavanje složenih epidemioloških situacija i provedba mjera

Naime u stalnom ažurnom sustavu ranog obavješćivanja o svim važnim pitanjima, a posebno o epidemijama, analiziraju se nastali događaji, daju stručne upute o potrebnim mjerama i načinu njihove provedbe epidemiološkim na terenu i time koordinira i usklađuje rad županijskih zavoda za javno zdravstvo i njihovih epidemioloških službi te tako osigurava jednaka, najviša razina stručnosti u svim protuepidemijskim intervencijama u cijeloj zemlji, a prema potrebi i zajedničkoj procjeni, u provedbu mjera odnosno intervenciju uključuju se izravno i epidemiolozi Službe u bilo kojem dijelu zemlje.

Proučavanje posebno složenih epidemioloških situacija na terenu i provođenje protuepidemijskih mjera

i

Pružanje stručno metodološke pomoći zdravstvenim djelatnicima na terenu, u području epidemiološke medicinske djelatnosti

Služba se kontinuirano bavi proučavanjem posebno složenih epidemioloških situacija na terenu i provođenjem protuepidemijskih mjera, tako je bilo i u 2010. teođer, stalna zadaća Službe na pružanju stručno - metodološke pomoći zdravstvenim djelatnicima na terenu u području epidemiološke medicinske djelatnosti obavljana je tijekom cijele 2010.

U tu svrhu stručnjaci Službe neprekidno, analiziraju situaciju, svakodnevno održavaju kontakt s epidemiolozima na terenu u funkciji konzilijarne epidemiološke službe, kao i sa svim drugim liječnicima koji zatrebaju takvu pomoć, dajući stručne savjete i informacije te stručno metodološke upute i smjernice.

Tijekom 2010. godine kao i uvijek bilo je velik broj takvih delikatnih i potencijalno opasnih epidemijskih situacija. Uz ispravnu procjenu, stručnu pomoć i konzilijarnu podršku sve su uspješno stavljene pod nadzor, i obolijevanje je suzbijeno. Slijedi kratak opis tih situacija:

- u 2010. nastavilo se praćenje razvoja situacije s pandemijskom gripom u svijetu i u Hrvatskoj. O tome je dnevno izvješćavano Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i zdravstveni djelatnici diljem zemlje, koji su obrađivali moguće ili potvrđene slučajeve nove gripe, a najvažniji aktualni podaci objavljeni su i na web stranici Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo-Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti. Kao što je poznato pandemijski val je prestao u proljeće 2010.

- kontakti su od pojave pandemije gripe bili doslovno svakodnevni, zbog uvedenog dnevnog nultog prijavljivanja gripe odmah nakon objave 5. stupnja pandemijskog razvoja u travnju 2009, a od studenoga, kada je došlo do epidemijskog porasta učestalosti u Hrvatskoj, uvedeno je i dnevno izvješćivanje o novoprimitim bolesnicima u bolnice, o teškim slučajevima te o smrtnim ishodima, a teođer su dnevne bile izmjene informacija o uzetim uzorcima na gripu te o rezultatima pretrage tih uzoraka, što je iziskivalo intenzivan rad svih članova Službe često i daleko izvan radnog vremena.

Zahvaljujući tome može se reći da je Služba a time i Povjerenstvo za pandemijsku grupu i Ministarstvo zdravstva imalo izvanredan, brz i točan uvid u stanje i situaciju kao i u razvoj stanja na području cijele zemlje.

- dolaskom nove sezone gripe koncem 2010. sličan situaciji prilagođen nešto jednostavniji sustav dnevnih kontakata ponovo je uspostavljen. U njemu se dnevno prate novoprimiti bolesnici na intenzivno liječenje u bolnicama te smrt od gripe.

Uz praćenje i analizu tijekom gripe stručnjaci Službe su se u 2010. godini bavili i ovim posebno složenim epidemiološkim situacijama na terenu

- posebno je analizirano aktualno stanje u nekim europskim zemljama gdje je zabilježeno obolijevanje od anthraxa među intravenskim uživateljima droga i s time u vezi su poduzete potrebne preventivne mjere.

- uz to pomno se pratila epidemiološka situacija u svijetu u vezi s pogoršanjem stanja dječje paralize i njenoj pojavi u dijelu Europske regije SZO, teođer epidemijska pojava ospica (morbilli) u nekim europskim zemljama, a radi što potpunije provedbe našeg redovnog nacionalnog Programa cijepljenja protiv ovih bolesti, koji je jedina zaštita za naše ljude i o kojem ovisi naša trenutno vrlo povoljna situacija bez poliomijelitisa (eradiciran) i samo sa pojedinačnim slučajevima morbila (u pravilu unesenih iz inozemstva). S time u vezi dani su prijedlozi nadležnima.

- preko obavijesne mreže IHR primljena je obavijest o pojavi trbušnog tifusa u SAD kod osoba koje su konzumirale napitke od svježeg smrznutog tropskog voća porijeklom iz Gvatemale te je

taj proizvod povučen. O tome je obaviješteno Ministarstvo zdravstva – Sanitarna inspekcija, za slučaj da je isti proizvod uvezen ili bude uvezen u Hrvatsku, kao i Služba za zdravstvenu ekologiju i higijenu prehrane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

- zbog interesa javnosti i medija, proučeno je i pitanje pojave nove (novih) multirezistentnih bakterija vrsta *Escherichia coli* i *Klebsiella* s oznakom klona NDM-1 u svijetu (tzv. "superbakterija"), te o tome dano nekoliko izjava za novine i radioteleviziju.

Uz to proučavani i suzbijani su i ovi epidemijski događaji:

- analiza i usmjeravanje epidemiološkog izvida i ankete pri pojavi dva slučaja legionarske bolesti na području Zaprešića

- epidemija gastroenteritisa u jednoj ustanovi na području Sisačko moslavačke županije

- konzultacije stručna pomoć i koordinacija mikrobiološkog ispitivanja u hospitalnoj epidemiji norovirusnih gastroenteritisa u Slavonskom Brodu

- koordinacija epidemiološkog izvida u industrijskom postrojenju na području Ivanić-Grada gdje je bio zabilježen jedan slučaj oboljenja od legionarske bolesti

- koordinacija epidemiološkog istraživanja zbog pojave dva bolesnika od legionarske bolesti, epidemiološki moguće vezana za jednu zagrebačku bolnicu

- nastavak i koordinacija epidemiološkog istraživanja nakon pojave druga dva bolesnika s legionarskom bolešću u istom mjesecu ali epidemiološki povezanih s drugom zagrebačkom bolnicom.

- konzultacije i upute u vezi nalaza *Clostridium difficile* u hemokulturi kod jedne roditelje u Puli uključujući savjete o uvjetima dojenja, potrebi bolničke izolacije i dr.

- stručnjaci Službe obavili su epidemiološki izvid i uzorkovanje u jednoj zdravstvenoj ustanovi na području Krapinsko zagorske županije nakon nekoliko uzastopnih nalaza rijetke (u pravilu apatogene) mikobakterije u uzorcima pacijenata.

- pri pojavi rota virusnog gastroenteritisa u jednom dječjem vrtiću u Međimurskoj županiji

- epidemija alimentarne toksiinfekcije preko školjaka (kamenica) u Crikvenici

- epidemija virusnog gastroenteritisa među štitenicima i osobljem jedne socijalne ustanove u Bjelovaru

- koordinacija uzimanja uzoraka i epidemioloških izvida s uputom za postupanje u dva grupiranja osipne bolesti koja odgovara rubeoli ili morbilima kod djece (Slavonski Brod, Virovitica). U jednom je slučaju u virusološkom laboratoriju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo utvrđeno da se radi o cjepnim morbilima.

- angažman stručnjaka Službe na terenu u provedbi pasterizacije u jednom hotelu u kojem je zabilježena legionarska bolest na području Cres-Lošinj

- koordinacija epidemioloških izvida epidemiološke službe Zadarske i Ličko senjske županije zbog dojave o jednom slučaju legionarske bolesti u Italiji, kod osobe koja je prethodno u vremenu moguće inkubacije boravila u tri razna hotela u spomenutim županijama. Stručnjaci službe izravno su sudjelovali u provedbi protuepidemijske dezinfekcije u jednom od hotela na području Ličko-senjske županije.

- stručni savjeti o primjeni postekspozicijske profilakse protiv tetanusa kod novorođenčeta i majke u Osijeku

- stručna pomoć i savjet u pogledu mogućnosti postekspozicijske profilakse za veterinare izložene zarazi brucelozom u Imotskome
- konzultacija s nadležnom epidemiološkom službom pri slučaju tularemije u Novom Zagrebu kod radnika na održavanju autoceste
- povezivanje slučaja Q groznice u Novom Zagrebu i na Krku zajedničkim izlaganjem ovacama na Krku.
- konzultacija i stručne upute pri epidemiji gastroenteritisa u jednom staračkom domu u Kutini
- konzultacija o mjerama u vezi importiranog trbušnog tifusa u Splitu, kod djeteta (necijepljenog) koje je boravilo u Indiji, i tamo se zarazilo
- obavljen je velik broj konzultacija o cijepljenju od kojih izdvajamo: slučaj djece koja nisu BCG-irana u rodilištu, slučaj bolesnika sa srpastom anemijom, slučaj bolesnika na dijalizi koji ne stvara protutijela na cijepljenje protiv hepatitisa B i dr.
- koordiniranje epidemioloških izvada epidemiološke službe Zadarske i Ličko-senjske županije zbog dojave o jednom slučaju legionarske bolesti u Italiji kod osobe koja je prethodno u vremenu moguće inkubacije boravila u tri razna hotela u spomenutim županijama. Stručnjaci Službe izravno su sudjelovali u provedbi protuepidemijske dezinfekcije u dva hotela na području Ličko-senjske županije. Rad se provodio tijekom dva mjeseca opetovanim odlaskom na teren stručnjaka Službe radi provedbe dezinfekcije sustava za toplu vodu. s uzimanjem kontrolnih uzoraka i interpretacijom rezultata te prijedlogom potrebnih daljnjih mjera
- grupiranje upala pluća na području Zaprešića
- grupiranje oboljelih od Q groznice na području Nove Gradiške povezanih s izlaganjem kozama na području Požege
- manja epidemija Q groznice u Zagrebu i Splitu, u skupini veterinara i pomoćnog osoblja iz Zagreba i Splita koji su obavljali preglede koza na području Knina. Koordinacija epidemioloških službi Šibensko kninske, Splitsko dalmatinske županije i Grada Zagreba, te obavijest Upravi za veterinarstvo Ministarstva poljoprivrede.
- hidrična epidemija gastroenteritisa (vodena bolest) među stanovnicima nekoliko sela na području Ploča koja se snabdijevaju iz vodovoda Vrgorac. Konzultacija i koordinacija epidemiološke službe i službe za ekologiju Zavoda za javno zdravstvo splitsko-dalmatinske županije i Dubrovačko-neretvanske županije.
- epidemija gastroenteritisa uzrokovanog noro virusom među gostima i osobljem hotela u Poreču.
- pojava slučaja moguće legionarske bolesti s smrtnim ishodom u Puli.
- pojava legionarske bolesti kod osobe koja se vratila iz inozemstva
- pojava meningokokne sepse u štićenika doma za mentalno oštećene osobe u Dugom Selu.
- pojava grupiranja težih oblika krpeljnog meningitisa u intenzivnoj njezi Klinike za infektivne bolesti u Zagrebu s koordinacijom upućivanja uzoraka na detaljniju analizu u referentni laboratorij. Uz to dano je mišljenje s time u vezi za ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi. Nakon početnog grupiranja početkom sedmog mjeseca, do konca godine više nije bilo sličnih bolesnika.
- epidemija otrovanja hranom među radnicima međimurske građevinske tvrtke koji rade na velikom gradilištu u Zagrebu. Koordiniran je epidemiološki izvid koji su obavili epidemiolozi Zavoda za javno zdravstvo grada Zagreba, i kojim je ustanovljeno da ima i drugih oboljelih te se

u suradnji sa sanitarnom inspekcijom poduzete potrebne mjere u kuhinjama koje radnike snabdijevaju hranom.

- pojava slučaja legionarske bolesti kod stranog turista koji je boravio u jednom hotelu na području Makarske, s koordinacijom potrebnih mjera izvida

- poduzeto je epidemiološko ispitivanje i anketiranje dva bolesnika s legionarskom bolešću koje je pokazalo da su se oba najvjerojatnije izložila za vrijeme svog odvojenog boravka u istom hotelu u Italiji. O tome je obaviješten centar ECDC-a za nadzor nad legionelama ELDNS (prije EWGLI) a nakon toga iz Italije je primljena obavijest da je epidemiološkim izvidom u tom hotelu nađena legionella.

- dane su upute o mjerama i koordinirane mikrobiološke pretrage u vezi s pacijentima i u vezi s osobljem pri pojavi jednog slučaja tuberkuloze među pacijentima pod imunosupresivnom terapijom u jednoj zagrebačkoj bolnici

- na temelju dojave centra ELDNS o slučaju legionarske bolesti kod Belgijskog turista koji je boravio u jednom hotelu u Krapinsko-zagorskoj županiji koordinirane su potrebne epidemiološke mjere.

- opsežno anketiranje i protuepidemijske mjere pri pojavi oboljenja od trbušnog tifusa u Zagrebu kod osobe koja je prethodno boravila u Portugalu gdje se izložila bolesti, s obuhvatom zdravstvenim nadzorom osoba u kontaktu u Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji.

- koordinacija epidemiološkog istraživanja i upute pri pojavi epidemije gastroenteritisa s tridesetak oboljelih među djecom na sportskim pripremama smještenima u jednom hotelu na području Delnica.

- konzultacije o potrebnim mjerama provjere cjepnog statusa svih osoba u kontaktu s bolesnicima i urgentno cijepljenje necijepljenih, s epidemiološkom službom Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko neretvanske županije, pri pojavi grupiranja morbila u Dubrovniku, u tri necijepljena međusobno povezana adolescenta (trebali su biti cijepljeni po dva puta!) od kojih se prema epidemiološkoj anketi odnosno anamnezi najvjerojatnije zarazio pri boravku u Velikoj Britaniji (tamo vlada epidemija morbila).

- na obavijest o slučaju legionarske bolesti kod njemačkog turista koje je dio vremena moguće inkubacije boravio u jednom hotelu u Opatiji koordiniran je epidemiološki izvid u hotelu koji su obavili epidemiolozi Zavoda za javno zdravstvo primorsko goranske županije. U hotelu nisu nađeni rizični elementi, drugih oboljelih nije bilo.

- dane stručne upute u slučaju pojave meningokokne sepse u Čakovcu.

- višednevne aktivnosti koje su se odvijale kroz dva mjeseca, na epidemiološkom izvidu, uzorkovanju, uputama u potrebnim mjerama, provedbi mjera, (tehničke preinake, pasterizacija i dr.) i koordinaciji mikrobiološke dijagnostike, pri pojavi legionarske bolesti u jednoj zagrebačkoj bolnici s uspješnim opsežnim mjerama sprečavanja i suzbijanja.

- konzultacije s epidemiološkom službom Slavonski Brod pri pojave veće epidemije salmoneloze preko sladoleda prodavanog u pokretnim uvjetima u jednom selu.

- konzultacije i koordinacija pri pojavi gastroenteritisa virusne etiologije (rota virus) među radnicima iz Međimurske županija na gradilištu u Varaždinskoj županiji

- konzultacije i stručna pomoć epidemiološkoj službi Međimurske županije pri pojavi veće epidemija scabiesa u jednom neuređenom prigradskom naselju.

- konzultacije i stručna pomoć epidemiološkoj službi Međimurske županije pri pojavi epidemije scabiesa u još jednom neuređenom prigradskom naselju.

- pojava oboljelih (manji broj, pojedinačno ili u obitelji) od bacilarne disenterije (*Shigella sonnei*) na nekoliko mjesta: Nova Gradiška, Novska, Delnice, no bez utvrđene povezanosti.
 - pojava manjeg grupiranja hepatitisa A kod osoblja jedne osnovne škole u Karlovcu
 - nalaz trihineloze kod 9 veprova na području Slavanskog Broda zbog čega je pod nadzor i kemoprofilaksu stavljeno više izloženih ljudi.
 - pratilo kretanje gripe koja se u Hrvatskoj pojavila u posljednjih desetak dana prosinca i pri čemu je do konca mjeseca utvrđeno kruženja dva podtipa virusa gripe A/H3N2/ i A/H1N1/2009 (pandemijski soj), koji izrazito dominira.
 - dva slučaja legionarske bolesti u Dubrovniku, koordinacija epidemiološkog ispitivanja. Nije uspjelo naći mjesto zaražavanja niti međusobnu povezanost
 - pojava meningokokne sepse kod člana jednog pjevačkog zbora u Čakovcu. Dogovor o indikacijama za kemoprofilaksu.
 - nezgoda pri redovitom BCG cijepljenju u Trogiru u kojoj je medicinska sestra uštrcala cjepivo BCG sebi u oko. Konzultacije s fiziolozima, mikrobiolozima epidemiolozima, dana preporuka za postupak uključujući kemoprofilaksu.
 - pojava dva slučaja kožnog anthraxa u obitelji koja uzgaja goveda u Vrbovcu; upute o epidemiološkom izvidu. Služba za epidemiologiju HZJZ obavila je i redovito službeno izvješćivanje Uprave za veterinarstvo Ministarstva poljoprivrede šumarstva i ruralnog razvitka.
 - epidemija salmoneloze u restoranu u Slavanskom Brodu i još dva mjesta u gradu kamo je taj restoran dopremio hranu kao catering. Konzultacije o potrebnim mjerama
 - epidemija noro virusnog gastroenteritisa u staračkom domu u Labinu.
 - pojava slučaja meningokokne sepse u Karlovcu, dogovor o opsegu kemoprofilakse osoblja intenzivne njege u bolnici i dr.
 - u povodu poplava koje su se 2010. dogodile u ljetu i opet u jesen obavljene su višekratne konzultacije s epidemiološkim službama na pogođenim područjima Slavonije i Baranje, doline Neretve, Like, Lonjskog polja odnosno Sisačko moslavačke županije, dane upute i dogovorene potrebne mjere te ponuđena sva potrebna pomoć u kadrovima, što nije zatrebalo, zahvaljujući aktivnostima epidemioloških timova na terenu u Ispostavama i županijskim zavodima za javno zdravstvo.
- Od konca rujna pa do konca 2010. obavljane su vrlo intenzivne aktivnosti Službe zbog pojave autohtone (domaće) dengue groznice, inače bolesti tropa, u Europi, točnije u Francuskoj i u Hrvatskoj.
- koncem rujna preko zaštićene obavijesne mreže IHR Svjetske zdravstvene organizacije stigla je obavijest o pojavi prvog autohtonog slučaja tropske groznice dengue u Francuskoj, uz napomenu Svjetske zdravstvene organizacije da je jedini način sprečavanje širenja dengue groznice sustavno uništavanje komaraca. O toj je vijesti odmah informirano Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi.
 - niti tjedan dana nakon obavijesti u dengue groznici u Francuskoj, u Službu za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo stigla je obavijest iz Njemačke da je tamo utvrđena dengue groznica kod osobe koje je prije oboljenja boravila na ljetovanju u Hrvatskoj, na Pelješcu. S time u vezi odmah je obaviješteno Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, jer se tu prema svemu sudeći radi o prvom autohtonom slučaju dengue groznice u Hrvatskoj. Do sada je kod nas nekoliko puta iako rijetko dijagnosticirana dengue groznica kod povratnika iz neke od tropskih zemalja (importirana dengue groznica).
- U kontaktu s liječnicima iz Njemačke nastojalo se o tom prvom slučaju, prikupiti što više podataka (smjer kretanja na dolasku, odlasku, izleti i dr.)
- Služba za epidemiologiju kao nacionalni IHR focal point o tome je događaju u dogovoru s Ministarstvom zdravstva obavijest odmah uputila u međunarodni IHR (SZO) sustav

obavješćivanja. Obavijest je također dana i za javnost putem nacionalne novinske agencije HINA.

- pojava dengue groznice u Hrvatskoj iziskivala je vrlo intenzivan rad na pružanju stručno metodološke pomoći epidemiološkoj službi na terenu, a i izravan angažman stručnjaka Službe uz uključenje i drugih potrebnih stručnjaka u epidemiološki izvid i istraživanje te provedbu protuepidemijskih mjera. Uz ostale važne aktivnosti koje je Služba kao nacionalni IHR focal point i središnja služba za nadzora nad zaraznih bolestima u Hrvatskoj morala obaviti, istovremeno je u koordinaciji s Epidemiološkom službom Zavoda za javno zdravstvo Županije dubrovačko neretvanske, dogovoren i obavljen epidemiološki izvid u selu na Pelješcu gdje je oboljeli boravio, kao i provedba ciljane lokalizirane dezinsekcije na tom lokalitetu.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo započeo je i serološko epidemiološko ispitivanje među lokalnim stanovništvom radi dobivanje uvida o eventualnoj proširenosti ove infekcije, koju kod nas mogu prenositi jedino komarci vrste *Aedes albopictus*, (tigrasti komarci) koji su kao što je poznato u Europu stigli nehotice robnim transportima no tu su se posljednjih godina udomačili, u svim južnim Europskim zemljama i tako postali potencijalni rizik za prijenos nekoliko tropskih bolesti, ukoliko se infekcija unese u zemlju, a to je naravno uvijek moguće u velikom međunarodnom prometu roba i ljudi.

- u listopadu je Epidemiološka služba Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo organizirala i provela zajedno s DDD stručnjacima Zavoda za javno zdravstvo Grada Zagreba (obzirom da Hrvatski zavod za javno zdravstvo nema DDD djelatnost) kao i Epidemiološkom službom Zavoda za javno zdravstvo Županije dubrovačko neretvanske ispostavom Korčula višednevni terenski izvid s izlovom komaraca radi virološke obrade. Ustanovljeno je da su na spomenutom području prisutni komarce vrste *Aedes albopictus* i to u velikom broju. Komarci su determinirani od strane entomologa Zavoda za javno zdravstvo grada Zagreba i obrađeni u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo za virološku pretragu. U međuvremenu je epidemiološka služba Korčula koja pokriva i taj dio Pelješca prikupila 112 seruma (anonimnih) stanovnika s tog područja koji su zbog nečega u ljetu 2010. posjetili zdravstvenu službu i pretraživali krv, a radi obrade na protutijela na dengue groznicu.

Kao rezultat upute Epidemiološke službe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo da se i kod domaćih bolesnika s febrilnim bolestima uz ostalo pomišlja i na dengue groznicu, liječnik OM postavio je sumnju na dengue groznicu kod jednog bolesnika iz istog sela gdje je broavi oboljeli Nijemac. U uzorcima krvo bolesnika koje je hospitaliziran u bolnici u Duborvniku, potvrđana je infekcija gengue virusom dengue groznice. (IgM i IgG protutijela uz signifikantan porast koncentracije).

U vezi s tim prvim domaćim slučajema dengue groznice poduzeto odmah ciljano serološko ispitivanje osoba u susjedstvu, u selu oboljele osobe, i tu je nađeno još 9 osoba sa znakovima nedavne infekcije dengue virusom.

Na spomenuto lokalitetu poduzeto je adulticidno uništavanje komaraca u spomenutom selu kao i larvicine akcije koje se najviše sastoje u pomoći i uputama stanovnicima da uklone nepotrebnu stajaću vodu u svojim okućnicama.

- u prosincu je obavljena analiza do tada obavljenih pretraga i ispitivanja koja govore da je u ljetu 2010. najmanje 15 osoba s tog područja proživjelo infekciju dengue virusom. Ti su podaci uz prijedlog daljnjih nužnih mjera upućeni je u pismenom obliku Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi.

Dobiveni nalazi opravdavaju sve mjere suzbijanja komaraca koje su odmah preporučene i poduzete, kao i inicijativu Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti upućenu Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi i Sanitarnoj inspekciji radi dogovora o mjerama za provjeru stanja provedbe obvezne preventivne dezinsekcije u zemlji, kao i eventualnim mjerama za poboljšanje provedbe tamo gdje je potrebno.

- u cilju boljeg upoznavanja s ovom u Hrvatskoj novom bolešću, u prosincu je organiziran u okviru sastanka Hrvatskog epidemiološkog društva HLZ u Zagrebu tematski blok posvećen dengue groznici s pozvanim predavanjima najboljih stručnjaka o kliničkoj slici i terapiji dengue, o mikrobiološkoj dijagnostici dengue, o tijeku bolesti prvih domaćih bolesnika, o epidemiologiji dengue, te o biologiji komaraca prijenosnika koje su se omedavna kod nas udomačili (tigrasti komarci, *Aedes albopictus*) kao o i načinima njihova suzbijanja.

Do sada prikupljene informacije i nalazi pokazuju da jedan bolesnik uočen u Njemačkoj nije bio slučajna iznimka već sve upućuje da je na području Pelješca i okoliceo u ljetu 2010. ljeta došlo do kruženja uzročnika koji je izazvao grupiranje slučajeva zaraze koja se pšrenosi komarcima, iako razmjerno ograničeno. To još jednom naglašava vitalnu važnost daljnje sustavne provedbe suszbijanja komaraca na tom području, ali i upućuje na nužnost nastavka epidemiološkog istraživanja na cijeloj Jadranskoj obali kako bi se utvrdilo je li ta infekcija prisutna samo na području Dubrovačko neretvanske županije ili možda i drugdje jer su se svuda uz obalu trenutno udomaćili prijenosnici - tigrasti komarci. Taj posao obveza je Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, njegove Službe za epidemiologiju koja sa zavodskim mikrobiološkim laboratorijima obavlja odgovornu funkciju nacionalnog CDC-a, najprije prema našim građanima ali i prema međunarodnoj zajednici a posebno Europi, čiji stanovnici u velikim brojevima dolaze u Hrvatsku kao turisti.

Rad na sagledavanju epidemiološke situacije s dengue groznicom u Hrvatskoj se intenzivno nastavlja

Koordiniranje rada te suradnja sa Županijskim zavodima za javno zdravstvo u Hrvatskoj

Na poslovima koordiniranja rada te suradnje sa Županijskim zavodima za javno zdravstvo u Hrvatskoj obavljeno je:

- kao i svih prethodnih godina i 2010. održavalo se i nastavilo neprekidno, svakodnevno 24-satno konzilijarno specijalističko dežurstvo (pripravnost) epidemiologa Službe na mobilnom telefonu ("**24/7**"), u cilju optimalne koordinacije rada epidemioloških službi u Hrvatskoj a koje osim epidemiolozima vrlo korisno služi i drugim strukama radi dojave o pojavi zaraznih bolesti ili stručnih konzultacija.

- tim je putem svakodnevno tijekom trajanja pandemijskog vala gripe koji je počeo u 2009. do konca vala u proljeće 2010., ostvarivan velik broj izmjena informacija i konzultacija. To si bile dnevne konzultacije o gripi, o slanju uzoraka, o nalazima, kao i promptno dojavljivanje slučajeva na intenzivnoj njezi u bolnicama ili smrtnih slučajeva od gripe.

Nastupom nove sezone gripe koncem 2010, u prosincu, jednaka se aktivnost na koordinaciji opet uspostavila.

- za što uspješniji zajednički rad kao i svake godine Služba je u jesen 2010, prije nastupa sezone gripe organiziranla u Zagrebu koordinacijski sastanak svih vodtelja epidemioloških službi iz Hrvatske radi dogovora o akciji cijepljenja protiv gripe, ranom uočavanju prvih slučajeva gripe preko sentinel točaka u svakoj županiji, o slanju uzroaka te izvješćivanju o stanju gripe.

- uz opsežne koordinacijske poslove oko gripe, u okviru zadaće koordinacije tijekom 2010. godine obavilo se i slijedeće:

- koordinacija uzimanja uzoraka i epidemioloških izvida s uputom za postupanje u dva slučaja osipne bolesti koja odgovora rubeoli ili morbilima kod djece (Slavonski Brod, Virovitica). U jednom je slučaju u virusološkom laboratoriju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo utvrđeno da se radi o cjepnim morbilima.

- koordinacija epidemioloških izvida epidemiološke službe Zadarske i Ličko senjske županije zbog dojave o jednom slučaju legionarske bolesti u Italiji kod osobe koja je prethodno u vremenu moguće inkubacije boravila u tri razna hotela u spomenutim županijama. Stručnjaci služba izravno sudjelovali u provedbi protuepidemijske dezinfekcije u jednom od hotela na području Ličko-senjske županije.

- pri epidemiji Q groznice u Zagrebu i Splitu među veterinarima pomoćnim osobljem iz Zagreba i Splita koji su obavljali preglede koza na području Knina. koordinirana je akcija epidemioloških službi Šibensko kninske, Splitsko dalmatinske županije i Grada Zagreba, te upućena redovita obavijest Upravi za veterinarstvo Ministarstva poljoprivrede.

- pojava hidrične epidemije gastroenteritisa (vodena bolest) među stanovnicima nekoliko sela na području Ploča koja se snabdijevaju iz vodovoda Vrgorac. Konzultacija i koordinacija epidemiološke službe i službe za ekologiju Zavoda za javno zdravstvo splitsko-dalmatinske županije i Dubrovačko-neretvanske županije.
- pojava grupiranja težih oblika krpelnog meningoencefalitisa u intenzivnoj njezi Klinike za infektivne bolesti u Zagrebu; koordinacija upućivanja uzoraka na detaljniju analizu u referentni laboratorij. Uz to dano je pismeno mišljenje za Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, s time u vezi. Nakon početnog grupiranja početkom sedmog mjeseca do konca 2010. više nije bilo sličnih bolesnika.
- koordiniranje aktivnosti epidemiološke službe u Gradu Zagrebu i u Splitsko-dalmatinskoj županiji zbog pojave slučaja trbušnog tifusa kod osobe koja se vratila s turističkog putovanja po Portugalu, zdravstvenim nadzorom u trajanju od 23 dana uključujući opetovanu kontrolu uzoraka stolice, termometriranje i anketiranje svih osoba u kontaktu.
- koordinacijske intenzivne aktivnosti započete odmah po primanju obavijesti o pojavi dengue groznice u Hrvatskoj provodile su se od konca rujna sve do konca godine a nastavljaju se i u 2001. Pojediniosti se mogu vidjeti u poglavlju o proučavanju i mjerama kod osobito složenih epidemijskih situacija

Razvoj znanstveno - istraživačke djelatnosti, zdravstveno informacijskog sustava i zdravstvene statistike

Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo uz praktičnu interventnu i operativnu ulogu ima i znanstvene zadaće, kako bi mogla na znanstvenim, suvremenim temeljima uz održavanje i razvoj optimalnog funkcioniranja nacionalnog sustava prikupljanja i praćenja podataka o bolestima među ljudima, provoditi svoju zadaću racionalnog (evidence based) stručno-metodološkog vođenja ovog segmenta naše zdravstvene zaštite

Na stalnoj zadaći Službe na razvoju znanstveno - istraživačke djelatnosti, zdravstveno informacijskog sustava i zdravstvene statistike aktivno se radilo tijekom cijele 2010.

- trajno se daje podrška svim epidemiološkim službama u zemlji u primjeni kompjutera i uporabi aplikacije koju je izradila Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti HZJZ, za praćenje zaraznih bolesti EPIHRV.
- stručnjaci Službe sudjeluju u međunarodnom projektu MATRA i ISKRA u vezi kontrole hospitalnih infekcija i rezistencija mikroorganizama na antibiotike.
- Služba sudjeluje i u projektu Europske unije zvanom EPISOUTH, za razvoj mreže epidemioloških službi u južnoj Europi i Mediteranu.
- suradnja na projektu EPISOUTH se intenzivirala ove godine u svibnju, pristupanjem stručnjaka Službe novom proširenom projektu EPISOUTH
- tijekom lipnja 2010 odgovoreno je na opsežan upitnik s podacima i svim institucijama suradnicima na EPISOUTH projektu, s podacima o Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i o Službi za epidemiologiju zaraznih bolesti HZJZ.
- u okviru suradnje na tom projektu u listopadu je odgovoreno na opsežan upitnik u vezi stanja West Nile infekcije u Hrvatskoj, obzorom na aktualno stanje u Grčkoj gdje je zabilježene epidemija.
- u okviru nastavka projekta HIV 2, Programa dobrovoljnog anonimnog testiranja i savjetovanja o HIV infekciji, obavlja se kontinuiran rad u savjetovaništu za anonimno testiranje i savjetovanje u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, kao i koordinacija sa svim drugim savjetovaništima u Hrvatskoj

- s time u vezi, u rujnu je započeto epidemiološko istraŹivanje na uzorku učenica prvih razreda srednjih škola o znanju i stavovima o spolno prenosivim bolestima, s posebnim pitanjima u vezi HPV infekcije i cijepjenja protiv HPV infekcije.
- od siječnje do travnja 2010. kada pandemija prestaje, podaci o bolesnicima od pandemijske gripe upisivani su u vlastitu novokreiranu kompjutorsku bazu podataka FLUCASES u programu EpiInfo (iz ispunjenih anketnih upitnika SZO) pristiglih u SluŹbu iz svih krajeva Hrvatske te izvršena analiza podataka o oboljelima i ishodu njihove bolesti dragocjena za sagledavanje učinka pandemijske gripe na naše stanovništvo i za koncipiranje optimalnih mjera. Ti su podaci analizirani i na znanstvenom simpoziju o pandemijskoj gripi u Hrvatskoj i svijetu koji je u Hrvatskom liječničkom zboru u Zagrebu organizirala SluŹba za epidemiologiju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- SluŹba za epidemiologiju zaraznih bolesti preuzela je i na vrijeme obavila dio prijevoda drugog izdanja 10. revizije Međunarodne klasifikacije bolesti i uzroka smrti (MKB 10) za koju Zavod posjeduje licencu od strane izdavača, Svjetske zdravstvene organizacije. To su poglavlja: Zarazne i parazitarne bolesti, Bolesti genitourinarnog sustava i Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta (dio)
- u oŹujku 2010. na vrijeme je predan izvještaj SluŹbe o obavljenim statističkim istraŹivanjima u 2009. prema Planu statističkih istraŹivanja za zarazne bolesti, te dani prijedlozi za nekoliko novih statističkih istraŹivanje u budućnosti.
- u srpnju 2010. je na traŹenje radne skupine koja se bavi informatizacijom u zdravstvu predan plan za uspostavu dopunskog brzog ("real time") sindromskog nadzora nad zaraznim bolestima u Hrvatskoj pomoću izravne povezanosti Epidemiološke sluŹbe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo sa središnjom bazom podataka, koja bi dala mogućnosti da se rano uoči povećana učestalost i grupiranja dijarealnih bolesti, osipnih bolesti s temperaturom, akutnih respiratornih bolesti i dr.
- u kolovozu je izvršena redovita usporedba i kontrola podataka o bolesnicima od zaraznih bolesti dobivenih putem bolničke statistike i putem prijava zaraznih bolesti, pri čemu se svake godine nađe više pogrešnih upisa u bolničkoj statistici, najvjerojatnije zbog pogrešaka u upisivanju MKB šifara, pa su tako registrirane razne zarazne bolesti koje u stvari nisu kod nas utvrđene, a neke uopće ne postoje zemaljskoj kugli (variola) i sl.
- u studenome je na temelju podataka Registra popunjen redoviti godišnji MONEE upitnik UNICEF-a najnovijim podacima o zaraznim bolestima i procijepljenosti u Hrvatskoj i predan SluŹbi za javno zdravstvo i zdravstvenu statistiku Zavoda koja objedinjuje cijeli upitnik
- u jesen 2010. nakon dojave dobivene koncem rujna o slučaju dengue groznice kod njemačkog turista nakon ljetovanja u Hrvatskoj tj. o prvom autohtonom slučaju dengue u Hrvatskoj, obavljen je velik rad na operativnom znanstvenom istraŹivanju koje je odmah koncipirala i vodi SluŹba za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u suradnji sa zavodskim virološkim laboratorijima, epidemiološkim sluŹbama u zemlji i drugim stručnjacima, o prisutnosti dengue groznice u Hrvatskoj. Do konca godine ustanovljeno je da je najvjerojatnije ovoga ljeta došlo do ograničenog grupiranja infekcija na području Pelješca i Korčule s najmanje 15 inficiranih osoba. Planom istraŹivanja predviđeno je da se ono protegne kroz 2011. godinu kako bi se dobio objektivan uvid u rasporostranjenost i intenzitet ove za Hrvatsku nove infekcije na cijelom području zemlje, najprije priobalnom, gdje su se udomačili novi komarci prijenosnici (*Aedes albopictus*, tigrasti) a zatim u kontinentalnom dijelu.

Dio rada državnih zdravstvenih zavoda sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti

Ovdje je predstavljen vrlo velik rad na prikupljanju obradi i analizi podataka o pobolu i pomoru od zaraznih bolesti u Hrvatskoj, poznat i kao zdravstvena statistika, a koji je jedan od najvažnijih objektivnih temelja za uspješne i znanstveno utemeljene protuepidemijske i preventivne mjere u zemlji, koje Služba kontinuirano predlaže i nadzire, ili po potrebi i sama provodi, a također i objektivan pokazatelj učinka odnosno uspjeha poduzetih mjera

Zdravstveno statistička istraživanja od interesa za Državu Hrvatsku

Tijekom 2010.

- obrađeno je 59659 individualnih prijava zarazne bolesti
- izrađeno je 365 dnevnih izvješća
- izrađena su 48 tjedna izvješća (epidemiološki tjedni)
- izrađeno 52 tjedna izvješća (kalendarski tjedni)
- izrađeno 1 godišnje izvješće

- obrađene su 134 prijave epidemija

- u prvom kvartalu 2010. u kojem je još trajala pandemija gripe, nastavljeno je dnevno obrađivanje izvještaja iz svih županija o novoprimitim bolesnicima u bolnice s pandemijskom gripom, o broju pacijenata na intenzivnoj njezi (JIL) i o broju umrlih, i redovito dnevno upućivani Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi, Povjerenstvu za pandemijsku gripu.

- obrađivana su i redovita tjedna zbirna izvješća o oboljelima i umrlima od gripe i upućivana redovito Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi te objavljujvana na web stranici Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, podstranica Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti.

- u svibnju 2010. obustavljeno je dnevno nulto izvješćivanje iz bolnica i županijskih zavoda o gripi nakon što je na temelju tih izvješća kao i negativnih nalaza virološkog laboratorija ustanovljeno da je val gripe prestao

- koncem godine, dolaskom nove sezone gripe, ponovo je uspostavljen sličan sustav nadzora u kojem se dnevno pratilo slučajeve na intenzivnom liječenju i smrti od gripe i o tome obavještavalo ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi te javnost preko web stranica HZJZ i medija.

- prijave tuberkuloze uz dopunske podatke iz posebnih anketa redovito su dodatno upisivane u Registar oboljelih od tuberkuloze u Hrvatskoj.

- unose se podaci o osobama s rezistentnom tuberkulozom

- prijave AIDS-a i HIV infekcije iz posebnih anketa redovito su dodatno upisivane u Registar oboljelih od HIV/AIDS-a u Hrvatskoj.

- redovito se evidentiraju i analiziraju pristigle prijave nuspojava cijepljenja, u ovom razdoblju ukupno 228, pretežno blagih, bez težih ili fatalnih ishoda

- na temelju podataka iz redovitog godišnjeg izvještaja o zaraznim bolestima u Hrvatskoj koji je Služba kao i uvijek na vrijeme dovršila (13 ispisnih knjiga) sačinjen je i tekst Zarazne bolesti i cijepljenje u Hrvatskoj u 2009, Epidemiologija HIV/AIDS-a u Hrvatskoj i Epidemiologija tuberkuloze u Hrvatskoj za redoviti godišnjak Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo Hrvatski zdravstveno statistički ljetopis. Ljetopis je objavljen koncem 2010.

- u prosincu 2010, nakon što je utvrđen dolazak gripe u Hrvatsku i početak sezone gripe, kao i svake godine uz kružnu pismenu obavijest svima, započeto je tjedno zbirno praćenje obolijevanja od gripe

Suradnja s odjelom za urgentna stanja (Krizni stožer) Ministarstva zdravstva

Stalna je suradnja s odjelom za urgentna stanja (Krizni stožer) Ministarstva zdravstva

- početkom 2010. nastavljajući se na situaciju u 2009. suradnja sa Kriznim stožerom bila je vrlo intenzivna zbog pandemije nove gripe A/H1N1/pdm.
- u okviru suradnje u prosincu je stručnjak Službe sudjelovao na trodnevnoj stručnoj radionici na tu temu bioloških rizika
- Kriznom stožeru Ministarstva upućuju se redoviti tjedni izvještaji o stanju zaraznih bolesti u Hrvatskoj
- stručnjaci Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti HZJZ aktivno sudjeluju i u radu Povjerenstva za koordinaciju protuepidemijskih mjera u kriznim stanjima i pitanja bioterorizma (ranije: Preventivno zdravstveni stožer) pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, a koji u svom radu surađuje i koordinira se s Kriznim stožerom Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi

Planiranje, nadzor nad provedbom i evaluacija obveznih imunizacija u Hrvatskoj, obavljanje posebnih imunizacija, ispitivanje vrijednosti novih vakcina, te koordinacija i nadzor nad distribucijom cjepiva

Služba trajno obavlja funkciju kreiranja, stručnog vođenja, koordinacije i evaluacije sustavnog cijepljenja u Hrvatskoj. U okviru toga na temelju Zakona o zaštiti pučnanstva od zaraznih bolesti, predlaže Ministarstvu zdravstva na usvajanje nacionalni Program masovnog cijepljenja

- u okviru stalne zadaće planiranja, nadzora nad provedbom i evaluacije obveznih imunizacija u Hrvatskoj, obavljanja posebnih imunizacija, ispitivanja vrijednosti novih vakcina, te koordinacije i nadzora nad distribucijom cjepiva, Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u 2010. je obavila:
- tijekom cijele godine provođene su intenzivne aktivnosti radi ravnomjerne opskrbe cjepivima za Program cijepljenja. Između ostaloga tijekom godine velik angažman Službe uložen je u realizaciju hitne ograničene donacije cjepiva MRP za malu djecu i njenu racionalnu distribuciju diljem zemlje radi premoštenja trenutne nestašice cjepiva, a do dolaska redovite naručene količine. Nestašica MRP cjepiva za primarno cijepljenje se i produžila što je bilo osobito nepovoljno zbog trenutne loše epidemiološke situacije u nekim blizim europskim zemljama s nekoliko desetaka tisuća oboljelih zbog izostanka cijepljenja. S time u vezi poduzeti su svi mogući koraci u domeni Službe, s usmenim i pismenim konzultacijama sa svima zaduženima za ravnomjernu opskrbu cjepivima. Također se dosta truda uložilo pri nestašici BCG cjepiva u rodilištima pri čemu je Službe postigla na terenu cijele zemlje da se izvrši preraspodjela određenih količina cjepiva iz školske medicine u rodilišta čime je problem većinom riješen, no u nekim područjima novorođena djeca nisu mogla biti redovito vakcinirana u rodilištu pa je taj posao prebačen za kasnije tj. na liječnike pedijatre. Znatno trud uložen je i oko rješavanja pitanja nestašice cjepiva protiv bjesnoće. i dr.
- radi planiranja razvoja i dopune nacionalnog programa masovne imunizacije, Služba za epidemiologiju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, koja je prema zakonu predlagač programa Ministarstvu (ministru) zdravstva, u travnju je organizirala sastanak stručnjaka za provedbu cijepljenja, pedijatar, infektologa, epidemiologa, školskih medicina i predstavnika Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, na kojem su razmotrene potrebe i mogućnosti kao i elementi za određivanje prioriteta za eventualno uvođenje slijedećih cjepiva u program: cjepiva protiv HPV, rota-virusa, varicella i pneumokoknog cjepiva. Ustanovljeno je da niti jedno od spomenutih cjepiva nema jasnu prednost i dogovoreno je da se konzultacije nastave, pa je u svibnju održan još jedan sastanak iste skupine. Taj se rad nastavlja.

- na traženje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Služba je od studenoga 2009. preuzela i zadaću tjednog praćenja procjepljivanja protiv pandemijske gripe u Hrvatskoj putem izvješća epidemioloških službi Županijskih zavoda za javno zdravstvo koje prikupljaju izvješća svih cjepitelja. Ta je zadaća obavljena i tijekom prva četiri mjeseca 2010. tj. do vremena kada je pandemijski val posve prestao.
- Važna i nužna podloga za vrijednost i realnost svih prijedloga i mišljenja u vezi cijepljenja što ih u skladu sa zakonom i zadaćama trajno pruža Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti HZJZ, leži u vlastitoj cjepiteljskoj praksi i iskustvu, koju svi članovi Službe koji sudjeluju na poslovima u vezi cijepljenja i cjepiva, imaju radeći u Cjepnoj ambulanti Službe
- u 2010. godini u Cjepnoj ambulanti službe obavljeno je ukupno 1472 posebnih imunizacija
- obavljeno je i 1076 cijepljenja protiv sezonske gripe, kao i 134 cijepljenja protiv pandemijske gripe mono cjepivom, početkom 2010..
- obavljeno je i redovito proljetno i jesensko terensko docjepljivanje djelatnika šumarija protiv krepljivog meningoencefalitisa.
- u Službi se redovito evidentiraju i analiziraju pristigle prijave nuspojava cijepljenja, uz kontinuiranu koordinaciju s Agencijom za lijekove i medicinske proizvode, u 2010. njih 228 bez teških ili trajnih posljedica
- pozorno je praćena situacija s ponovnom pojavom poliomijelitisa u nekim zemljama azijskog dijela Euro-regije Svjetske zdravstvene organizacije. To upozorava na vitalnu nužnost redovite opskrbe potrebnim cjepivima za provedbu Programa cijepljenja u našoj zemlji na vrijeme i sa što potpunijim obuhvatom.
- također je pozorno praćena situacija s morbilima (ospicama) u nekim zemljama EU gdje je zabilježeno nekoliko desetaka tisuća oboljelih (kod nas je učestalost **nula!**), No i ovaj događaj također upozorava na vitalnu važnost redovite neprekinute opskrbe potrebnim cjepivima, kao i nastavljanja što potpunije provedbe našeg Programa cijepljenja s visokim obuhvatom kakav sada imamo.
- u okviru međunarodnog sustava nadzora nad postignutim iskorjenjenjem dječje paralize poslano je 12 redovitih mjesečnih izvješća o akutnim mlohavim kljenutima u Hrvatskoj (Internetom)
- poslana su i redovita mjesečna izvješća Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji o kretanju ospica i rubeole, u okviru projekta SZO za eliminaciju ospica (12 izvještaja)
- u srpnju 2010. je Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje upućen redoviti godišnji provedbeni plan cijepljenja u Hrvatskoj za 2011, tzv. Program 1 i Program 2, s procjenom potrebnih količina cjepiva.
- u vezi imunizacija osoba koje putuju u inozemstvo, "Narodnim novinama" je predan prototip za tiskanje nove međunarodne iskaznice o cijepljenju i kemoprofilaksi usklađene s novim Međunarodnim zdravstvenim propisima (IHR2005), koja je tijekom godine i izdana te se može nabavljati po potrebi.
- u kolovozu je analizirano grupiranje slučajeva morbila (ospica) u Dubrovniku. Ustanovljeno je da sva tri oboljela u dobi od 17 do 23 godine nisu bili uopće cijepljeni iako bi prema Programu trebali biti cijepljeni 2 puta. Prvooboljeli je bolest akvirirao na putu u inozemstvo. Hrvatska trenutno ima gotovo nultu učestalost morbila. S time u vezi epidemiološka služba ZJZ Dubrovačko neretvanske županije poduzela je sve potrebne protuepidemijske mjere koje se sastoje od ranog otkrivanja i izolacije oboljelih, utvrđivanju cjepnog statusa osoba u kontaktu s oboljelima i urgentnog cijepljenja protiv ospica svih koji nisu cijepljeni ili nemaju dokumentacije..
- tijekom cijelog rujna 2010. obavljena je serija razgovora eksperata Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo – Referentnog centra za epidemiologiju

Ministarstva zdravstva, zaduženih i kompetentnih za izradu programa i stručni nadzor nad provedbom programa cijepljenja u Hrvatskoj, s predstavnicima HZZO-a, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i drugima, o konačnom sadržaju novog Programa masovnog cijepljenja u Hrvatskoj. Ti su razgovori nastavljeni i u listopadu.

- u studenome 2010. Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo organizirala je i uspješno održala velik stručni sastanak o cijepljenju u prostorima hotela Internacional u Zagrebu s više od 250 sudionika, pedijatar, općih medicinara, školskih medicinara, epidemiologa, imunologa i drugih.

- koncem godine, u studenome na traženje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje Služba je u svim županijama provela provjeru trenutnih zaliha nekih od cjepiva, a radi pokrivanja potreba za provedbu plana cijepljenja i nabavku cjepiva u prvom tromjesečju slijedeće godine. Ažurni podaci s mišljenjem dostavljeni su HZZO-u.

- za potrebe HZZO-a u prosincu Služba je obavila i hitnu anketu u svim županijama o preostalim količinama cjepiva protiv pandemijske gripe koje je primjenjivano lani.

Evaluacija programa za sprečavanje i suzbijanje tuberkuloze i rad za potrebe Vijeća za provedbu Naputka o sprečavanju i suzbijanju tuberkuloze

Kontinuirano se evaluira učinak mjera sprečavanja i suzbijanja tuberkuloze u Hrvatskoj praćenjem pobola i strukture pobola od tuberkuloze kao i pojave rezistencije na lijekove.

- nastavljene su aktivnosti na praćenju ishoda liječenja (treatment outcome)

- zasebno se prate osobe s rezistentnom tuberkulozom

- kao dopuna dosadašnjeg programa evaluacije nastavlja se i prošireno kompjutorsko praćenje ishoda liječenja

- izvršena je analiza pobola od tuberkuloze u dječjoj dobi i prezentirana na simpoziju o dječjoj tuberkulozi u organizaciji Dječje bolnice Srebrnjak i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, koji je održan u travnju 2010. u Zagrebu u hotelu Esplanade.

- stručnjak Službe je u svibnju boravio na dvotjednom tečaju o tuberkulozi u Italiji, kao pozvani suradnik - voditelj tečaja.

- tijekom godine dovršene su opsežne i pomne pripreme teksta novog Naputka za sprečavanje i suzbijanje tuberkuloze. Naputak su uz suradnju kliničara i mikrobiologa kreirali stručnjaci Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i napisali poglavlja iz domene epidemiologije tuberkuloze. U recenziji na Nacionalnom zdravstvenom vijeću Naputak je primio je visoke pozitivne ocjene. Stručnjaci Službe vodili su i sve tehničke poslove oko izdavanja i tiskanja Naputka koji je konačno tiska u rujnu 2010.

- u prosincu je na redovitom zimskom stručno-znanstvenom sastanku Hrvatskog epidemiološkog društva HLZ, Naputak o tuberkulozi prezentiran i podijeljen sudionicima sastanka.

Analiza indikatora zdravstvenog stanja pučanstva

Podaci o kretanju pojedinih zaraznih bolesti te podaci dobiveni posebnim epidemiološkim znanstvenim studijama, kao indikatori zdravstvenog stanja pučanstva redovito se analiziraju, kako bi se ocijenilo zdravstveno stanje pučanstva.

Vodenje državnih registara

Neke bolesti, kod kojih je potrebno pratiti razvoj stanja ili za pacijente osigurati i primijeniti posebne mjere, vode se odvojeno u posebnim bazama podataka zvanima registri (operativni registri ili registri učestalosti)

Služba trajno vodi slijedeće vitalne državne registre:

Registar osoba oboljelih od HIV/AIDS-a za Hrvatsku

- dnevno se vodi registar s epidemiološki relevantnim podacima za svakog pacijenta, na temelju prijave oboljenja/smrti od zaraznih bolesti i dopunskih anketa.
- ovaj registar i analiza podataka u njemu podloga je za koncipiranje svih mjera zdravstvene zaštite protiv AIDS-a u Hrvatskoj kao i za usmjeravanje istraživačkih ili preventivnih aktivnosti, koja se trenutno realiziraju u dva istraživačka projekta i jednim edukacijskim projektom koje provodi Služba, u suradnji s Ministarstvom zdravstva
- podaci se redovito dostavljaju Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske i Referentnom centru za AIDS u Klinici za infektivne bolesti "F. Mihaljević".

Registar oboljelih od trbušnog tifusa

- u 2010. su zabilježena dva slučaja, oba importirana (Indija, Portugal) koja su unesena u registar. Domaćih slučajeva nema već nekoliko godina.

Registar oboljelih od tuberkuloze

- registar se vodi kontinuirano, na temelju individualnih prijava i podataka iz posebnih dopunskih anketa o svakom slučaju oboljenja od tuberkuloze, sređivanjem podataka, izdvajanjem dvostrukih unosa, dopunom podataka i dr. kako bi se dobili najkvalitetniji podaci za izradu redovitog godišnjeg izvješća.
- u registru se vode i podaci o ishodu liječenja za svaku osobu
- vodi se i poseban registar osoba s rezistentnom tuberkulozom pomoću vlastite kompjutorske aplikacije u programskom sustavu EpiInfo.

Registar oboljelih od legionarske bolesti

- podaci o potvrđenim slučajevima legioneloza upisuju se u poseban kompjutorizirani registar
- radi upotpunjavanja relevantnih epidemiološko anamnestičkih podataka o oboljelima za registar i eventualnu intervenciju izvršeno je aktivno anketiranje dijela oboljelih.

Registar zaraznih bolesti u Hrvatskoj

To je najveći registar u Službi za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, s ukupno godišnje preko 60 tisuća individualnih upisa (bolesnika od zarazne bolesti), svaki upis s po 10 obilježja. Registar se vodi neprekidno već preko 80 godina uz striktno poštivanje svih kautela zaštite i povjerljivosti osobnih podataka bolesnika.

- od početka 2009. tako i u cijeloj 2010. u funkciji je proširenje kompjutorskog programa za praćenje prijava zaraznih bolesti u Službi, za dijagnoze koje su dodane na listu zbog usklađenja s Europskom unijom.

- tijekom 2010. kao svih godina, dnevno se pratilo i evidentiralo pristizanje individualnih prijava iz područja cijele Hrvatske i pohranjivalo ih fizički, te upisom u dvije kompjutorske baze podataka, ukupno: 59685 individualnih prijava.

Vidi se da je ukupan broj prijava malo manji od na početku spomenutih uobičajenih godišnjih brojeva (preko 60 000; u 2009. godini: 66400) dijelom zbog nesporazuma nekih od liječnika koji

su pretpostavili da se zarazne bolesti više ne trebaju prijavljivati jer se registriraju elektroničkim putem u bazi podataka HZZO-a. Naime stizanje tih informacija do zakonom nadležne epidemiološke službe za sada još nije provedeno. Stoga je svim liječnicima poslana obavijest da za sada nema promjena u načinu obaveznog prijavljivanja zaraznih bolesti, tj. da se one moraju upućivati teritorijalno nadležnoj epidemiološkoj službi u skladu sa Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

Ta je obavijest poslana i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, s molbom da o tome obavijeste svoje ugovorne liječnike putem svoje obavijesne mreže.

- uz glavni registar zaraznih bolesti redovito su i u 2010. vođeni i svi posebno samostalno kreirani kompjutorski satelitski registri u programskom sustavu Epilinfo: za prijavljene slučajeve pneumonija, spolno-prenosivih bolesti, encefalitisa, purulentnog meningitisa, sepse, i helmintijaza po etiološkim uzročnicima, te za registrirane serovarijante salmonela.

- u 2010. je na temelju obrade kompletiranih podataka za prethodnu 2009. godinu na vrijeme obavljena zakonom zadana analitička kompjutorska obrada i sačinjen redoviti godišnji izvještaj o zaraznim bolestima u Hrvatskoj po dijagnozama, ishodu bolesti, dobi oboljelih, spolu oboljelih, mjesecu oboljenja te mjestu oboljenja i to prema epidemiološkim područjima (113), županijama i gradu Zagrebu (21) te ukupno za Hrvatsku (ukupno 13 ispisnih knjiga). Na temelju tih obrada sačinjeni su i redoviti epidemiološki osvrti na stanje zaraza u Hrvatskoj za Hrvatski zdravstveno statistički ljetopis Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, te za monografiju Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti HZJZ "Zarazne bolesti u Hrvatskoj" i dr.

- u studenome 2010. je na temelju podataka Registra zaraznih bolesti popunjen i redoviti godišnji MONEE upitnik UNICEF-a najnovijim podacima o zaraznim bolestima i procijepljenosti u Hrvatskoj

Registar nuspojava cijepljenja

Registar pohranjuje obvezne prijave nuspojava cijepljenja koje prema Zakonu prima Služba za epidemiologiju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Registar se vodi se redovito upisom u posebnu kompjutorsku programsku aplikaciju vlastite izrade u programu Epilinfo.

- podaci o svakoj prijavljenoj nuspojavi upućuju se kontinuirano i Agenciji za lijekove i medicinske proizvode na temelju naputka Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, a također još i upisom u poseban kompjutorski internetski program Europskog centra za praćenje nuspojava (Uppsala Monitoring Centre) "WigiFlow". Djelatnici Službe u skladu sa spomenutim Naputkom održavaju redovite sastanke s djelatnicima Agencije radi zajedničke analize pristiglih prijava nuspojava.

- u 2010. je registrirano 228 nuspojava cijepljenja, u većini blagih, bez fatalnih ili težih posljedica

Dodatak: nuspojave antivirusnih lijekova

Od početka pandemijske gripe u Hrvatskoj (početak srpnja 2009.) a tako i tijekom prvog kvartala 2010. dok je trajala pandemijska gripa, pratile su se posebno osobe koje su primile antivirusni lijek bilo za liječenje ili kao postekspozicijsku kemoprofilaksu te eventualne nuspojave primjene lijeka. Lijek je pokazao očekivan učinak, uz samo nekoliko zabilježenih, očekivanih, blagih prolaznih nuspojava.

Koordinacija i praćenje provođenja preventivne i specifične zdravstvene zaštite školske djece i mladeži

Nadzor nad provođenjem Programa obaveznog cijepljenja školske djece vrši se kontinuirano, kao i svakodnevan konzilijarni rad za područje imunizacije školske djece.

Sudjelovanje u školovanju i stručnom osposobljavanju zdravstvenih djelatnika iz područja javnog zdravstva

Uz operativnu interventnu, stručno-metodološku i znanstvenu funkciju djelatnici Službe svojim jedinstvenim stručnim i praktičnim iskustvom nezamjenjivo pridonose izobrazbi zdravstvenih djelatnika iz područja epidemiologije za potrebe epidemiološke službe ali i svih drugih struka koje u svom poslu primjenjuju epidemiološke mjere, također i u edukaciji studenata.

Služba i njeni stručnjaci kontinuirano sudjeluju u školovanju i stručnom osposobljavanju zdravstvenih djelatnika iz područja javnog zdravstva.

- u tu svrhu članovi Službe trajno rade i na svom vlastitom stručnom usavršavanju
- tijekom 2010. u Službi je provedena edukacija 10 specijalizanta epidemiologije
- tijekom godine ukupno je 13 specijalizanta epidemiologije uspješno položilo specijalistički ispit i steklo zvanje doktora medicine - specijalista epidemiologije.
- stručnjaci Službe obavljaju i poslove mentora za pojedine specijalizante epidemiologije.
- Stručnjaci Službe sudjeluju u dodiplomskoj nastavi iz epidemiologije na Medicinskom fakultetu u Zagrebu i Rijeci, te u poslijediplomskoj nastavi iz epidemiologije na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, također i u poslijediplomskom studiju liječnika opće medicine u Rijeci
- voditelj Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti je voditelj kolegija Epidemiologija zaraznih bolesti na poslijediplomskom studiju iz epidemiologije Medicinskog fakulteta u Zagrebu.
- na poslijediplomskom tečaju Školske medicine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu stručnjaci Službe održali su u proljeće 2010. seriju predavanja iz područja epidemioloških metoda i epidemiologije zaraznih bolesti:
 - Uvod u epidemiologiju,
 - Kemoprofilaksa i postupanje pri pojavi streptokokza i meningokokne bolesti u kolektivima
 - Stanje zaraznih bolesti u Hrvatskoj
 - Epidemiološke metode
 - Program masovnog cijepljenja
- tijekom svibnja 2010. stručnjak Službe održao je dva telemedicinska predavanja u organizaciji Hrvatskog zavoda za telemedicinu o legionarskoj bolesti za liječnike i zdravstveno osoblje u Kninu, Vrljici, Trilju te Malom Lošinj, Rabu i Vrgorcu.
- stručnjak Službe je u Klinici za infektivne bolesti u Zagrebu održao pozvano predavanje za zdravstvene djelatnike o epidemiologiji hepatitisa u Hrvatskoj
- stručnjak Službe je u svibnju u Zadru održao pozvano predavanje za liječnike i zdravstvene djelatnike o cijepljenju protiv HPV-a
- u srpnju je za potrebe visokog zdravstvenog učilišta (Mlinarska) pripremljen elaborat o važnosti nastave iz epidemiologije na visokoj školi za zdravstvene djelatnike
- početkom 2010. stručnjaci službe održali su i nekoliko predavanja na Studiju sestrinstva u Zagrebu:
 - Cijepljenje
 - Epidemiologija respiratornih infekcija
 - Gripa
 - Hospitalne infekcije
- stručnjak Službe održao je u ožujku u Zagrebu predavanje o praktičnim aspektima cijepljenja, za studente Medicinskog fakulteta u Zagrebu koji studiraju medicinu na engleskom jeziku.

- tijekom 2010. stručnjaci Službe sudjelovali su u dovršenju plana nove specijalizacije iz epidemiologije, prema novim izmijenjenim zahtjevima Središnjeg povjerenstva za specijalizacije Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, među kojima se ističe zahtjev Središnjeg povjerenstva da se poslijediplomski studij skрати s 5 na 3 mjeseca i da predstavlja dodatak na prethodno ukupno trajanje specijalizacije (4 godine). Tako sada specijalizacija iz epidemiologije prema tim izmjenama mora trajati 51 mjesec ili 4 godine i 3 mjeseca. Također se moralo iznova izraditi tzv. specijalizantsku knjižicu nakon razjašnjavanja o tome što su kompetencije specijalista epidemiologije i koji se stupanj napredovanja kod njih očekuje. Svakako, u svim specijalističkim kompetencijama kandidati moraju do konca specijalizacije stići do kraja, tj. do trećeg stupnja tj. potpunog samostalnog svladavanja. Istodobno je zaključeno da se kod tzv. "obilazaka" nužnih za stjecanje kompetencija (na klinici, mikrobiologiji, epidemiologiji, javnim službama i agencijama i dr) neće dijeliti napredovanje već će se samo potvrđivati da je program uspješno prema planu i programu obavljen. U travnju 2010. se nakon svih gore opisanih poslova prema novim izmijenjenim zahtjevima cijeli program ponovo napisan kao i tzv. specijalizantska knjižica (logbook). Takav kompletiran, novi materijal, posve usklađen s posljednjim zahtjevima Središnjeg povjerenstva za specijalizacije, predan je u zadanom roku u travnju 2010. središnjem povjerenstvu odnosno Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi.

- u travnju je stručnjak Službe na tečaju trajne poslijediplomske edukacije liječnika I. kategorije "Antropozoonoze". održao uvodno predavanje o epidemiologiji zoonoza u Hrvatskoj. Stručnjak Službe bio je i jedan od organizatora i voditelja tog tečaja organiziranog od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Drugi epidemiolog službe na tom je tečaju izložio predavanje: Prevenirana antropozoonoza.

- tekstovi predavanja stručnjaka Službe za spomenuti tečaj pripremljeni su i predani u tisak za knjigu koja je izdana uz taj tečaj .

- stručnjaci Službe održali su i seriju predavanja iz područja epidemiologije zaraznih bolesti u Zdravstvenom veleučilištu na studiju Laboratorijske medicine:

- Cijepljenje,
- Gripa,
- Tuberkuloza,
- Zoonoze,
- Respiratorne bolesti i penumonije,
- Hospitalne infekcije.

- u svrhu trajne edukacije zdravstvenih djelatnika, Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti je zajedno s Hrvatskim epidemiološkim društvom HLZ u travnju organizirala znanstveni Simpozij posvećen analizi pandemijske gripe u Hrvatskoj i trenutnom stanju u svijetu, u prostorima Hrvatskog liječničkog zbora u Zagrebu. Stručnjaci službe na tom su simpoziju nastupili s temama:

- Analiza pandemije gripe u Hrvatskoj,
- Cijepivo i cijepljenje protiv pandemijske gripe
- Trenutno stanje pandemijske gripe u svijetu.

- na poslijediplomskom studiju Školska medicina stručnjaci službe su u lipnju 2010 održali slijedeća predavanja:

- Epidemiološke metode
- Interventna epidemiologija
- Masovne psihogene reakcije
- Tuberkuloza
- Respiratorne bolesti

- na dodiplomskom studiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu - izborna nastava, stručnjak Službe je u lipnju održao je predavanje: Antropozoonoze.

- u cilju informiranja i edukacije zdravstvenih djelatnika, u srpnju je nakon pojave članaka na temu: je li uopće bilo pandemije gripe u Liječničkim novinama glasilo Hrvatske liječničke komore, za te novine napisan i Uredništvu poslan članak s objektivnim činjenicama o pojavi i učincima pandemijske gripe u Hrvatskoj u kojoj se razboljelo ukupno 58 000 osoba, hospitalizirano bilo njih 2510 a umrlo 57, (32 sa sigurno virusološki potvrđenom infekcijom

pandemijskom gripom *A/H1N1/pdm2009*, ostalih 25 umrlih bez virološke potvrde iako klinički i epidemiološki vjerojatno).

- u rujnu su stručnjaci Službe održali seriju predavanja na poslijediplomskom tečaju Školske medicine sa slijedećim temama;
 - Program cijepljenja
 - Nadzor nad zaraznim bolestima u Hrvatskoj
 - Epidemiologija spolno prenosivih bolesti
 - Praktične upute za cijepljenje
 - Hospitalne infekcije
 - Epidemiologija zoonoza
 - Epidemiologija enteralnih zaraza,
 - Epidemiologija respiratornih infekcija
 - Kemoprofilaksa u školskim kolektivima

- u listopadu i studenome su stručnjaci Službe održali seriju predavanja na poslijediplomskom studiju Epidemiologije sa slijedećim temama;
 - Program cijepljenja
 - Nadzor nad zaraznim bolestima u Hrvatskoj
 - Stanje zaraznih bolesti u Hrvatskoj
 - Hospitalne infekcije
 - Epidemiologija enteralnih zaraza,
 - Epidemiologija respiratornih infekcija
 - Kemoprofilaksa u kolektivima
 - Epidemiologija malarije
 - Kontrolirani terenski pokus
 - Zaštita putnika i turistička medicina
 - Case control i kohortne analitičke epidemiološke studije
 - Analiza atributivnog rizika
 - HIV/AIDS

- na poslijediplomskom studiju iz Dermato-venerologije stručnjak Službe održao je u studenome predavanje:
 - Epidemiologija spolno-prenosivih bolesti i stanje u Hrvatskoj

- u prosincu 2010. stručnjak Službe održao je u dva navrata dva predavanja na temu: *Zarazne bolesti u Hrvatskoj 2009*, za liječnike i zdravstveno osoblje u primarnoj zaštiti, u okviru projekta telemedicinskog trajnog usavršavanja koje provodi Hrvatski zavod za telemedicinu: jedno predavanje za slušatelje u Rabu, Trilju i Vrlici i drugo za slušatelje u Kninu, Malom Lošinj i Vrgorcu

Rad za potrebe Vlade i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te drugih ministarstava

U okviru rada za potrebe Vlade i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te drugih ministarstava:

- Služba za epidemiologiju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, s javno-zdravstvenim nacionalnim laboratorijima Zavoda, obavlja poslove Referentnog centra za epidemiologiju Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske
- stručnjaci Službe djeluju u više povjerenstava Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi: za prevenciju AIDS-a, Nacionalnom vijeću za tuberkulozu, za provedbu Programa obveznog cijepljenja, Povjerenstvu za izradu programa zdravstvenog odgoja u školama, za zoonoze, za izradu nacionalnih smjernica za postupanje pri izlaganju oštrim predmetima u zdravstvenim ustanovama, za izradu nacionalnih smjernica za sprečavanje širenja MRSA infekcija i dr. te povjerenstvima drugih ministarstava (za bovinu spongiformnu encefalopatiju - BSE) i dr. Istaknuti stručnjaci Službe su također imenovani od strane Ministarstva za odgovorne funkcije i nacionalne koordinativne u zdravstvenim tijelima EU i ECDC-a kao i Svjetske zdravstvene organizacije.

- na traženje Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u srpnju je na vrijeme Ministarstvu predan polugodišnji izvještaj o radu Službe za epidemiologiju HZJZ (1.1. do 30.6. 2010).
- također na vrijeme su predavani i svi mjesečni izvještaji (vidi početak ovog godišnjeg izvješća)

U 2010. to su između ostaloga bili ovi poslovi:

- dnevni izvještaji o novoprimljenim pacijentima s pandemijskom gripom u bolnice u Hrvatskoj, dnevni izvještaji o broju novoprimljenih na JIL te o ukupnom broju osoba na intenzivnom liječenju te dnevni izvješća o umrlim osobama i njihovim karakteristikama.
- također dnevni izvještaji o broju učinjenih laboratorijskih pretraga na novu gripu i broju pozitivnih nalaza u tim uzorcima.
- tjedni izvještaji o ukupnom broju oboljelih i umrlih od pandemijske gripe u Hrvatskoj
- na traženje Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u siječnju je dano pismeno mišljenje u vezi suglasnosti Hrvatske na prijedlog teksta zajedničkog istupa Europske unije na sastanku SZO o pandemijskoj gripu i cjepivima
- također na traženje Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u siječnju je dano i mišljenje Službe (pozitivno) u vezi prijedloga Europskog CDC-a (ECDC) o Memorandumu o suradnji između hrvatske strane i ECDC-a.
- na dodatno traženje Ministarstva zdravstva Služba je dala mišljenje (pozitivno) o namjeravanom potpisivanju memoranduma o suradnji sa Europskim centrom za kontrolu bolesti (ECDC) u Stockholmu.
- na traženje ureda Vlade R. Hrvatske dani su podaci o obolijevanju mlađih adolescenata od spolnih bolesti, a za potrebe izrade novog zakonskog prijedloga o reguliranju odnosa dobi i stupanja u spolne odnose.
- na traženje Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi a za potrebe i na zahtjev Vlade Republike Hrvatske u veljači je sačinjen tekst komentara podataka koji su na zahtjev dani prethodnog mjeseca, kao i ciljeva projekta (targeta) unapređenja nadzora nad zarazama prenesenima vodom, a za potrebe međuresornog povjerenstva koje izrađuje dokument za UN.
- Na traženje Ministarstva unutarnjih poslova dana je procjena epidemiološke situacije u Gradu Zagrebu i Hrvatskoj u vezi priprema inauguracije novog predsjednika Republike Hrvatske.
- kao nacionalni IHR focal point Služba je tijekom veljače primila i Ministarstvu zdravstva uz komentar i stručno mišljenje uputila obavijest SZO o epidemijama hepatitisa A u nekim zemljama Europe moguće povezanim s konzumacijom uvoznih sušenih rajčica, kako bi se ukoliko je ta namirnica uvezena i u Hrvatsku, na vrijeme poduzele potrebne upravne mjere i spriječilo obolijevanje.
- na traženje Ministarstva zdravstva u ožujku je sačinjen tekst na engleskome o stanju zaraznih bolesti i aktualnim pitanjima nadzora nad zaraznim bolestima, za potrebe nastupa visokog predstavnika Hrvatske na sastanku UN u New Yorku
- kao nacionalni IHR focal point Služba je u ožujku uputila IHR centru SZO za Europu prijedlog stručnjaka iz Hrvatske za tzv. Roster eksperata za potrebe IHR-a: to je stručnjak epidemiolog Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a na temelju odluke/imenovanja od strane Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. Do konca godine nije dobivena obavijest SZO o prihvaćanju.
- na traženje Ministarstva vanjskih poslova pripremljen je i poslan redoviti godišnji izvještaj Službe o zaraznim bolestima i epidemijama zabilježenima u Hrvatskoj u 2009.
- na traženje Uprave za veterinarstvo Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja ispunjen je podacima za 2009 godinu standardni godišnji upitnik međunarodne organizacije za epizootije (OIE) o zabilježenim slučajevima zoonoza kod ljudi u Hrvatskoj

- na traženje Ministarstva zdravstva, u travnju je sačinjen opsežan tekst na engleskome o stanju pandemijske gripe, provedbi nacionalnog plana za pandemijsku gripu i mogućnostima unapređenja i međunarodne suradnje za potrebe sudjelovanja visokog predstavnika Ministarstva na ministarskom sastanku o gripi u Vijetnamu.
- kao nacionalni IHR focal point. Služba je u travnju poslala odgovore na opsežan upitnik SZO o funkcioniranju IHR-a u Hrvatskoj uz prethodne konzultacije s relevantnim sudionicima (Ministarstvo zdravstva, Hrvatski zavod za zaštitu od zračenja Hrvatski zavod za toksikologiju) koji će služiti za analizu stanja u svijetu, koja se priprema za predstojeću Svjetsku zdravstvenu skupštinu.
- na traženje Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i u travnju je za potrebe pripreme razgovora s predstavnicima EU, pripravljen tekst odgovora na pitanja EU o najnovijim aktivnostima u vezi nadzora nad zaraznim bolestima u Hrvatskoj važnima za stalnu usklađenost s EU
- u travnju Služba je obavila i ažuriranje i dopunu dijela o zaraznim bolestima i cijepljenju u Hrvatskoj za javnozdravstveni dio izvještaja naše zemlje Gospodarsko socijalnom vijeću Ujedinjenih Naroda i predala ga zavodskoj Službi za socijalnu medicinu na daljnje postupanje.
- na poziv Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u svibnju je stručnjak Službe sudjelovao u posjetu naših stručnjaka Mađarskoj.
- stručnjak Službe koji je koncem svibnja i početkom lipnja sudjelovao je u Stockholmu na sastanku zemalja kandidata za EU posvećenom unapređenju nadzora nad zaraznim bolestima s referatom o našim aktivnostima u vezi usklađenja sa sustavom EU u okviru pristupanja Hrvatske EU. Na traženje Ministarstva sačinio je u lipnju o tome poseban pisani izvještaj.
- na traženje državnog pravobranitelja za ravnopravnost spolova u lipnju je dopunjen izvještaj iz ožujka 2010, o provedbi programa mjera za zaštitu od spolno prenosivih bolesti u Hrvatskoj s podacima za 2009. godinu, te predan Upravi Zavoda, radi izrade zajedničkog zavodskog izvješća i upućivanja tražitelju.
- na traženje Ministarstva zdravstva u srpnju je dan pismeni izvještaj i ekspertno mišljenje u vezi vijesti u medijima o nekoliko slučajeva seroznog meningitisa nakon cijepljenja protiv ospica, zaušnjaka i rubeole.
- na traženje Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi dano je pismeno mišljenje u vezi inicijative za poboljšanje procijepljenosti Roma na području Primorsko goranske županije
- na traženje Ministarstva zdravstva dano je pismeno mišljenje u vezi predstavke roditelja čije je dijete imalo nuspojavu nakon cijepljenja.
- na traženje Ministarstva zdravstva u kolovozu je pripremljen na hrvatskom i engleskom tekst o napretku u našem sustavu nadzora nad zaraznim bolestima prema zahtjevima EU, a u okviru procesa pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, konkretno: prijevod aktualne liste bolesti koje se prijavljuju, opis funkcije sustava epidemiološkog 24/7 dežurstva (pripravnosti) i ranog obavješćivanja, te usklađenje s novim europskim amandmanima na zakone koji su ranije bili usklađeni.
- na traženje Ministarstva zdravstva u rujnu je dano izvješće o aktivnostima u vezi provedbe nacionalnog plana za zaštitu prava djeteta podacima o aktivnostima i stanju zaraznih bolesti u djece. Stanje je zahvaljujući svim mjerama iznimno povoljno.
- na traženje Vladinog ureda za ravnopravnost spolova sačinjen je dio izvješća koji se odnosi na zarazne bolesti i upućen upravi Zavoda
- na traženje Ministarstva zdravstva sačinjena je i Ministarstvu upućena informacija na engleskome za odgovor Hrvatske o napretku u obavljanju preostalih zadaća vezanih za pristupanje EU, kao i odgovori na pitanja EU o aktualnom stanju nekih rjeđih zaraznih bolesti u Hrvatskoj

- na traženje ministarstva zdravstva a radi posjeta Međimurskoj županiji dana je pismena informacija o stanju zaraznih bolesti u Međimurskoj županiji u 2009. i 2010. godini.
- na traženje Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u rujnu je dana i pismena informacija o kretanju obolijevanja od hripavca (pertusisa) u Hrvatskoj u posljednjih 10 godina
- na traženje predstavnika Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi a ispred skupine koja organizira Dan svjesnosti o rezistenciji mikroorganizama na antibiotike, stručnjak Službe dao je primjedbe i prijedloge za izmjene u prijedlogu prigodnog letka. Primjedbe nisu usvojene.
- Ministarstvu je u listopadu upućeno pismeno izvješće o do tada obavljenim poslovima i poduzetim mjerama u vezi pojave nove bolesti dengue u Hrvatskoj (vidi gore)
- Ministarstvu zdravstva proslijeđena je obavijest Svjetske zdravstvene organizacije dobivena preko IHR sustava (Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti je Nacionalni IHR focal point), o potrebi upozoravanja javnosti na neučinkovitost supstance MMS (Miracle Mineral Solution) koja se distribuira diljem svijeta.
- Na traženje Ministarstva zdravstva dano je mišljenje o provođenju zdravstvenog nadzora nad osobama u pojedinim osjetljivim zanimanjima
- na traženje Ministarstva zdravstva i Ministarstva Vanjskih poslova i europskih integracija dan je odgovor o aktualnom stanju usklađenja sa pravnom tekovinom EU posebno u vezi s definicijama bolesti koje se prijavljuju (potpuna usklađenost!) te o aktualnom stanju nekih zaraznih bolesti u Hrvatskoj.
- za potrebe Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u listopadu su stručnjaci Službe pripremili i Upravi HZJZ predali na daljnji rad dio o nadzoru nad zaraznim bolestima za Strategiju javnog zdravstva koja je u izradi.
- na traženje Ministarstva zaštite okoliša sastavljen je pisani elaborat s prijedlogom mjera i pokazatelja iz područja zaraznih bolesti za dokument: Strategija održivog razvoja, i predan Službi za ekologiju Zavoda koja ispred Zavoda ima kontakte sa skupinom koja izrađuje cijeli dokument.
- Ministarstvo zdravstva u prosincu je pismeno obaviješteno o napretku i novim podacima u vezi stanja dengue infekcije u Hrvatskoj
- također u prosincu Ministarstvo je obaviješteno o početku epidemije gripe u Hrvatskoj, o do sada utvrđenim podtipovima virusa gripe (dominira pandemijski AH1N12009), te o teškim i smrtnim slučajevima
- na traženje Pravobranitelja za djecu proslijeđeno Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, dano je izvješće o zaštiti zdravlja i bolestima djece u područjima pogođenima poplavom ove jeseni i zime.

Suradnja sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom

- epidemiolozi Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti obavljaju poslove nacionalnog koordinатора za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti (Surveillance of Infectious Diseases), zatim nacionalnog koordinatora za *EPI* (Expanded Programme of Immunization), nacionalnog koordinatora za nadzor nad tuberkulozom (NTP), nacionalnog koordinatora za tuberkulozu (TB manager), nacionalnog koordinatora za epidemiologiju HIV/AIDS-a (EUROHIV i EUROAIDS), nacionalnog koordinatora (tzv. focal point) za epidemiologiju malarije ("Roll back malaria") i nacionalnog koordinatora (focal point) za Međunarodni sanitarni pravilnik (International Health Regulations IHR), zatim nacionalnog koordinatora za eradicaciju poliomijelitisa (Polio Eradication Program)

- Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti sudjeluje također i u sustavima SZO za registraciju i praćenje zaraznih bolesti.

Uz to: kontinuirano se sudjeluje u više stalnih informacijskih sustava SZO:

- redovno (tjedno i mjesečno) se šalju izvješća SZO-u o prijavama akutnih mlohavih paraliza - tzv. "zero report".

- redovno (tjedno i mjesečno) se šalju izvješća SZO-u o prijavama morbila - tzv. zero report.

- redovno (mjesečno) se šalju izvješća SZO-u o prijavama zaraznih bolesti- morbili, polio, difterija i hepatitis B - tzv. zero report.

- redovno (tromjesečno) se kompjutorski šalju individualni anonimni podaci o HIV pozitivnim osobama.

- redovno (tromjesečno) se šalju individualni (anonimni) kompjutorski podaci o AIDS bolesnicima.

- kao Nacionalni IHR focal point Služba je u stalnoj vezi sa europskim centrom IHR-a Svjetske zdravstvene organizacije

- tijekom 2010. tim su putem primljene i Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi prosljeđene obavijesti:

- o potencijalno štetnom sojinom mlijeku,

- o pojavi epidemije anthraxa među uživateljima droga u dvije europske zemlje

- o epidemijama hepatitisa A u nekoliko europskih zemalja vjerojatno povezanim s konzumacijom uvoznih sušenih rajčica, radi provedbe potrebnih mjera ukoliko je taj proizvod uvezen i u Hrvatsku.

- o epidemiji trbušnog tifusa u SAD preko smrznutog svježeg tropskog voća iz Gvatemale, zbog čega je taj proizvod tamo povučen, obaviještena također i Služba za zdravstvenu ekologiju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo koja se bavi higijenom prehrane.

- o tvari MMS (Miracle Mineral Solution) i njenoj neučinkovitosti.

- o prvom autohtonom slučaju dengue groznice u Francuskoj (vidi gore)

- tim je putem Služba kao nacionalni IHR focal point poslala obavijest zemljama članicama SZO o slučaju dengue kod njemačkog turista akviriranom u Hrvatskoj, također i informaciju o novom, drugom slučaju dengue groznice u Hrvatskoj (prvom kod hrvatskog građanina), kao i o mjerama koje su poduzete uz procjenu da je rizik širenja trenutno nizak

- u ožujku 2010. je Služba u skladu s postavkama Međunarodnih zdravstvenih propisa (IHR), uputila IHR centru SZO za Europu prijedlog stručnjaka iz Hrvatske za tzv. Roster eksperata za potrebe IHR-a: to je stručnjak epidemiolog Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a na temelju odluke/imenovanja od strane Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. Do konca godine nije primjena obavijest o prihvaćanju od strane SZO

- Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji je u ožujku upućena redovita godišnja analiza slučajeva malarije u Hrvatskoj u prethodnoj 2009. godini. Svi slučajevi kao i ranijih godina bili su importirani tj. zaraza je nastala u inozemstvu u nekoj od malaričnih zemalja. Hrvatska je slobodna od malarije od 1954.

- i tijekom 2010. intenzivna je bila komunikacija u vezi praćenja gripe A/H1N1pdm, a pojava dengue groznice u Hrvatskoj, također je iziskivala intenzivnu komunikaciju.

- tjedna izvješća o obolijevanju od gripe u Hrvatskoj redovito su slana u novo-uspostavljenu mrežu WHO EuroFlu i to u prvom dijelu godine kada je trajao val pandemijske gripe te ponovo koncem godine, kada je započela nova sezona gripe.

- stručnjak službe u travnju je sudjelovao na sastanku SZO EURO u Nizozemskoj o epidemiološkom modeliranju HIV infekcije

- u rujnu su u bazu podataka Health for all (HFA) uneseni novi podaci (za 2009) o traženim zaraznim bolestima u Hrvatskoj

- u studenome je pripremljen informativni tekst o primjeni IHR 2005 (Međunarodni zdravstveni propisi) u Hrvatskoj za predstavnika Zavoda koji je prisustvovao sastanku zemalja južne i jugoistočne Europe u Tirani, s temom IHR-a

Redovita je suradnja Službe sa zdravstvenim tijelima EU.

Nakon što je u bilateralnom screeningu u ljetu 2006. povoljno ocijenjeno stanje legislative i ustroj nadzora nad zaraznim bolestima u Hrvatskoj, stručnjaci Službe nominirani ispred naše zemlje za članove Health security committee EC, za Nacionalnog koordinatora za pandemijsku gripu, za focal point za klimatske promjene, te contact point za pojedine informacijske mreže ECDC-a, sudjeluju redovito u radu ovih europskih tijela.

Posao na usklađivanju dovršen je 2009, i zatvoreno je poglavlje 28, Zaštita zdravlja i potrošača. To u praktičnom smislu znači i potvrđuje da je sustav nadzora nad zaraznim bolestima u Hrvatskoj u potpunosti kompatibilan s EU i da je kompetentnost odnosno kvalifikacijska struktura stručnjaka, kao i organizacija i način provedbe legislative optimalan i jednak onome u EU, a time izjednačen i s najvišim svjetskim standardima koje je u svoju legislativu ugradila EU.

U okviru suradnje s EU u 2010. je obavljeno:

- u siječnju Služba je sa svoje strane kao imenovano središte za suradnju sa ECDC-om dala pozitivno mišljenje o prihvaćanju odnosno potpisivanju. Memoranduma o suradnji između hrvatske strane i ECDC-a, a na upit upućen od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi za očitovanje o tome pitanju.
- u travnju je za potrebe razgovora predstavnika Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i predstavnika EU, pripremljen tekst odgovora na pitanja EU o najnovijim aktivnostima u vezi nadzora nad zaraznim bolestima u Hrvatskoj važnima za stalnu usklađenost s EU
- dva stručnjaka Službe u travnju su sudjelovala na sastanku EU projekta EPISOUTH u Rimu.
- Stručnjak Službe sudjelovao je u svibnju u Stockholmu na dvodnevnom sastanku zemalja kandidata za EU i potencijalnih kandidata, o područjima suradnje i načinu uključivanja u sustave EU i ECDC-a. Na sastanku je stručnjak Službe izložio predavanje o dosadašnjem radu i trenutnom stanju uključivanja Hrvatske u sustav nadzora nad zaraznim bolestima EU.
- Stručnjak Službe u svibnju je sudjelovao na višednevnoj edukaciji koja je organizirana u Zagrebu o razvoju kapaciteta za pripremu razvojnih projekata i dobivanje bespovratnih sredstava iz fondova Europske unije na području zdravstva.
- u lipnju je u okviru rada na projektu EU EPISOUTH odgovoreno na vrlo opsežan upitnik s podacima o suradnim institucijama na tom projektu, tj. o Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i njegovoj službi za epidemiologiju zaraznih bolesti.
- stručnjak Službe zadužen za tuberkulozu kao tzv. nacionalni "TB nanager" u lipnju je boravio u Stockholmu (Švedska) na sastanku posvećenom suzbijanju tuberkuloze.
- tijekom srpnja stručnjak Službe bio na poziv Europskog centra za kontrolu bolesti ECDC-a u Stockholmu, na jednomjesečnom radnom (suradnom) posjetu u njegovoj jedinici za praćenje informacija o zaraznim bolestima u svijetu tzv. "Epidemic intelligence" ECDC-a.
- tijekom kolovoza obavljala se komunikacija s ECDC-ovim centrom za nadzor nad legionarskom bolešću ELDNS (ranije EWGLI) s našim izvještajem o obavljenim epidemiološkim mjerama u hotelu u Makarskoj na temelju dobivene informacije o stranom državljaninu koji je tu prethodno boravio,
- također i naša je strana poslala istim putem u ELDNS-u obavijest o tome da su dva hrvatska slučaja legionarske bolesti najvjerojatnije povezana s boravkom u istom hotelu u Italiji. Kasnije je iz Italije stigla obavijest da je u hotelu u kojem su bolesnici odsjeli nađena legionella i poduzete mjere.
- tijekom rujna odgovoreno je na pitanja EU o stanju nekih rjeđih zaraznih bolesti u Hrvatskoj (na engleskome) a na traženje ministarstva zdravstva i socijalne skrbi kome su pitanja bila upućena

- također u rujnu odgovoreno je da upit u vezi stanja West Nile infekcije u Hrvatskoj u okviru izmjene informacija među zemljama članicama projekta Europske komisije "EpiSouth" u kojem sudjeluje i Hrvatska

- od posljednjih dana rujna do konca godine intenzivna je bila telefonska i elektronska komunikacija s predstavnicima ECDC-a u vezi slučaja dengue vezanog uz boravak u Hrvatskoj, te drugih kasnije otkrivenih slučajeva infekcije. Zaključeno je da sve aktivnosti Hrvatska može kompetentno obaviti, uz otvorenu mogućnost suradnje prema potrebi i međusobno obavještavanje i konzultacije.

- stručnjak Službe u studenome je sudjelovao na sastanku u organizaciji ECDC-a i francuskog Zavoda za zdravstvenu zaštitu InVS u Parizu o aktualno stanju bolesti koje se prenose komarcima u Europi, nakon pojave epidemija West Nile infekcije te autohtonih slučajeva malarije i dengue groznice u nekim od europskih zemalja.

Bilateralna suradnja

Uz stalnu suradnju s mnogim zemljama Europe i svijeta kroz aktivnosti ECDC-a i SZO, odvijaju se i razni oblici bilateralne suradnje i kontakata s ciljem zaštite zdravlja ljudi

- u svibnju je stručnjak službe boravio u posjetu Mađarskoj u okviru dogovorene trajne međusobne suradnje kao član radne skupine formirane na poziv Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

- stručnjak Službe i ove je godine sudjelovao u provedbi međunarodnog tečaja o tuberkulozi u Italiji (Sondalo) na poziv talijanskih stručnjaka i organizatora tečaja.

- u povodu epidemije legionarske bolesti u Crnoj Gori na njihovo traženje, Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti HZJZ pružila je stručnu pomoć u planiranju protuepidemijskih mjera i uzimanju potrebnih uzoraka i interpretaciji nalaza a laboratorijska dijagnostika obavljena je u laboratorijima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo

- u listopadu neki od obrađenih uzoraka na dengue groznicu prebačeni su dogovorno u referentni laboratorij u Ljubljani (Slovenija) radi potvrđivanja i dodatnih pretraga. S tim je centrom dogovorena daljnja suradnja na unapređenju naše laboratorijske dijagnostike.

- u okviru posjeta radne skupine iz Bosne i Hercegovine Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, gosti su se susreli i razgovarali i s voditeljem Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti HZZJ – Referentnog centra za epidemiologiju

Drugi epidemiološki poslovi

I tijekom cijele 2010. obavljan je i svakodnevni liječnički specijalistički posao u epidemiološkoj ambulanti Službe (Cjepnoj stanici); posebno ovlaštena za cijepljenje protiv žute groznice; s putnicima u inozemstvo, drugim pacijentima koji se moraju cijepiti ili zaštićivati postekspozicijski protiv varicella, s pacijentima koji imaju različite stvarne ili potencijalne kontraindikacije za cijepljenje, a koje se eventualno može cijepiti nakon posebne specijalističke obrade ili dr., zatim periodski pregledi za sanitarne iskaznice i dr., sve uz plansku edukaciju specijalizanata iz epidemiologije i drugih liječnika na obilasku.

- u Cjepnoj stanici u 2010 je obavljeno je ukupno 1472 posebne vakcinacije.

- obavljeno je i 1076 cijepljenja protiv gripe sezonskim cjepivom također i 134 cijepljenja protiv pandemijske gripe monovalentnim cjepivom u prvim mjesecima 2010.

- provedeno je i redovito proljetno i jesensko terensko cijepljenje djelatnika šumarija protiv krpeljnog meningoencefalitisa.
- posebno su obavljena potrebna cijepljenje, dani lijekovi za kemoprofilaksu i savjeti za zaštitu od malarije i svi ostali potrebni savjeti za čuvanje zdravlja našim aktivistima Hrvatskog Crvenog križa koji su otputovali na potresom razrušen Haiti, kako bi tamo pružali pomoć
- svakodnevno se odgovaralo na brojne, najčešće telefonske upite građana u vezi sa заразним bolestima, u siječnju najviše o cijepljenju protiv gripe, o zaštiti zdravlja na putovanjima, o nestašici pojedinih cjepiva za malu djecu, o nestašici BCG cjepiva za novorođenčad o cijepljenju protiv rota virusa, protiv HPV-a, o cijepljenju protiv krpeljnog meningitisa i vodenih kozica i dr.
- stručnjaci Službe također su svakodnevno bili u mnogobrojnim usmenim (telefonskim) kontaktima s liječnicima diljem Hrvatske, uz davanje konzilijarnih superspecijalističkih savjeta i uputa o pitanjima iz domene Referentnog centra za epidemiologiju (areali bolesti, taktika i provedba cijepljenja, postupak kod liječenja zdravstveno neosiguranih osoba, rizici putovanja u inozemstvo, protuepidemijske intervencije i dr).
- redovita je komunikacija sa svim tiskovnim i drugim medijima o aktualnim pitanjima zaraznih bolesti, načinima čuvanja i izbjegavanja i dr, također usmjerena prema razvijanju aktivne uloge medija u sustavu uočavanja zaraznih bolesti, koju je prije više godina inaugurirala (također i na razini nacionalnog Programa mjera zdravstvene zaštite) Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Ta se suradnja tijekom 2010. između ostaloga ogledala i u vrlo ranom upozorenju medija epidemiološkoj službi o pojavi problema "superbakterije" u svijetu pri čemu su mediji prenijeli građanima stručno mišljenje i procjenu Službe za epidemiologiju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Uz to, teme razgovora s medijima, u kojima su građanima prenošene točne i korisne informacije bile su o hladnoći i utjecaju na zdravlje, o detergentima i tome jesu li štetni za zdravlje, o BCG cjepivu i nestašici, o tumačenju obveze cijepljenja prema Programu, o krpeljima, o spolno prenosivim bolestima i turističkoj sezoni, o ugrizima otrovnih zmija, o eventualnom utjecaju vulkanskog oblaka nastaloga erupcijom vulkana na Islandu i dr.

Zdravstveno prosvjećivanje i promicanje zdravlja

U prirodi medicine i liječničkog posla a pogotovo epidemiologije kao discipline koja se pretežno bavi zdravljem zajednice, važan je, ali i vrlo odgovoran rad na zdravstvenom obavješćivanju, zdravstvenom prosvjećivanju ljudi i savjetovanju o načinima izbjegavanja bolesti i poboljšanja zdravlja (promicanje zdravlja).

Na poslovima zdravstvenog obavješćivanja, prosvjećivanja i promicanja zdravlja u 2010 je obavljeno:

- u cilju zdravstvenog prosvjećivanja i promicanja zdravlja građana i u 2010. godini stručnjaci Službe su kao i inače, na WEB stranici Zavoda - podstranica Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti (www.hzjz.hr/epidemiologija.htm) održavali sadržaje korisne i zanimljive za građane.
- u siječnju 2010. najvažnije su bile svježije informacije o pandemijskoj gripi i upute građanima o čuvanju zdravlja.
- u veljači je u povodu pojave slučajeva anthraxa među uživateljima opojnih droga i nekim zemljama Europe pripremljena, na web stranici Zavoda objavljena popularna informacija o rizicima zaraza pri uživanju opojnih droga.
- u ožujku je za web časopis Zavoda, Hrvatski časopis za javno zdravstvo, pripremljen opsežan članak o vrsti i opsegu posla našega zdravstva u vezi pandemije gripe, posebno epidemiološke službe. Članak je objavljen na webu u travnju 2010.

- u listopadu na web stranici Službe objavljena je obavijest za građane o nastupajućoj novoj sezoni gripe i o cijepljenju protiv gripe.

- u prosincu je na web stranicu postavljena obavijest o dolasku gripe u Hrvatsku, o cijepljenju protiv gripe, s kontinuirano ažuriranim podacima o aktualnom stanju gripe.

Tijekom cijele godine odgovarano je na brojna pitanja novinara iz svih medija o temama iz područja epidemiologije zaraznih bolesti, s velikim brojem nastupa stručnjaka Službe u televizijskim i radijskim emisijama, davanjem intervjua za novine pisanjem članaka za pojedine novne ili časopise i sl.

Između ostaloga to je u 2010. bilo o pandemijskoj gripi, o opasnostima za zdravlje pod utjecajem zimske hladnoće, o eventualnoj štetnosti detergenata, o ugrizima zmija i njihovom izbjegavanju, o mogućim rizicima od oblaka nakon erupcije vulkana na Islandu, o značenju rasprava u Vijeću Europe i EU parlamentu o pandemiji gripe, o spolno prenosivim bolestima, o značenju pojave nekoliko težih slučajeva KME u kratko vrijeme, o pojavi i značenju nove tzv. "super bakterije" koja je zaokupila svjetske medije, o sastavu cjepiva protiv gripe za sezonu 2010/2011 i značenju uvrštavanja antigena virusa pandemijske gripe u sezonsko cjepivo, o upalama pluća, o HIV/AIDS-u, o Creutzfeldt Jakobovoj bolesti i kravljem ludilu i dr.

- stručnjak Službe gostovao je u dva navrata na televiziji na temu "super bakterije" i objasnio da pojava "super bakterije", u stvari pojava multirezistentnih sojeva bakterija *Escherichia coli* i *Klebsiella* s genskim svojstvom otpornosti nazvanim NDM-1, trenutno za našu zemlju ne predstavlja značajan problem no iziskuje pozorno praćenje i stalnu što savjesniju primjenu svih mjera za sprečavanje širenja bolničkih infekcija (i u slučaju "superbakterije" radi se u infekcijama zadobivenima u bolnici), kao i drugih mjera za izbjegavanje ili usporavanje nastanka rezistencije posebno racionalne uporabe antimikrobnih lijekova u humanoj i veterinarskoj medicini.

- stručnjak Službe dao je intervjui urednicima popularnog časopisa o zdravlju Belupo o stanju rizicima i izbjegavanju rizika spolno prenosivih bolesti u nas i o tome napisao popularan članak za taj list.

-stručnjak Službe gostovao je i u TV emisiji Dobro jutro Hrvatska i dao mišljenje i komentar u vezi interesa javnosti za nekoliko slučajeva seroznog meningitisa kod djece cijepljene protiv ospica, zaušnjaka i rubeole (MRP).

- stručnjak Službe je na traženje novinara napisao odgovor na pitanja o bolestima prljavih ruku i o higijeni ruku za elektronski časopis Lisa

- u rujnu je putem državne novinske agencije HINA građanima upućena informacija o pojavi nove bolesti dengue, koju mogu prenositi tzv. tigrasti komarci, uz procjenu da je rizik za naše građane i turiste trenutno malen ali i napomenu o važnosti smanjivanja uvjeta za razvoj komaraca prijenosnika uklanjanjem nepotrebne stajaće vode u okućnicama i drugdje.

- koncem godine stručnjaci Službe gostovali je u nekoliko TV emisija s temama: upala pluća i gripa

- na web-u Zavoda redovito se objavljuje i mjesečnik Službe «Epidemiološki vjesnik/ Epidemiological news», na engleskome, u elektronskom, "online" izdanju, pod posebnim brojem ISSN 1334-6733.

- u cilju promicanja zdravlja popularni članci o zaraznim bolestima i njihovom izbjegavanju pripravljeni su i za zavodski Internet-portal "Zdravlje" (www.zdravlje.hr).

Sudjelovanje na stručnim i znanstvenim skupovima

Aktivnim sudjelovanjem na stručnim i znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu stručnjaci Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo se stalno usavršavaju i informiraju o najnovijim kretanjima na polju epidemiologije u svijetu, a svojim aktivnim sudjelovanjem referatima i izlaganjima prezentiraju svoju zemlju, njen zdravstveni sustav i uspješan rad na praćenju, sprečavanju i suzbijanju zaraznih bolesti u zemlji a također i u svijetu

Stručnjaci Službe su u 2010. sudjelovali na sljedećim skupovima:

- Atena (Grčka) - međunarodni skup o cijepljenju EUVAC
- Zagreb, 67. stručno znanstveni sastanak Hrvatskog epidemiološkog društva HLZ na kojem su stručnjaci Službe nastupili s referatima:
 - Prva cjelovita analiza pandemije gripe u Hrvatskoj
 - Cjepivo protiv pandemijske gripe i provedba cijepljenje protiv pandemijske gripe
- Stockolm sastanak ECDC-a o provedbi cijepljenja
- Rim, sastanak radne međunarodne skupine EPISOUTH u vezi nadzora nad zaraznim bolestima u južnoj Europi i Mediteranu.
- Zagreb, tečaj I kategorije "Anthropozoonoze" s pozvanim predavanjima:
 - Epidemiologija antropozoonoza u Hrvatskoj
 - Prevencija antropozoonoza
- Pula, simpozij u HPV-a u organizaciji Hrvatskog društva za uroinfekcije i spolno prenosive bolesti HLZ, sekcije za HPV, s predavanjem:
 - Cijepljenje protiv HPV infekcije
- Zagreb, Simpozij o dječjoj tuberkulozi s pozvanim referatom:
 - Epidemiologija dječje tuberkuloze u Hrvatskoj 2009.
- Zagreb, Simpozij o pandemijskoj gripi s predavanjima:
 - Epidemiološka analiza pandemije gripe u Hrvatskoj
 - Cjepivo i cijepljenje protiv gripe
 - Aktualno stanje pandemijske gripe u svijetu
- Amsterdam/Nizozemska – sastanak o epidemiološkom modeliranju HIV infekcije u organizaciji SZO, s prezentacijom stanja HIV/AIDSa u Hrvatskoj
- Sondalo (Italija) dvotjedni tečaj o tuberkulozi, član Službe je bio pozvani suradnik-voditelj tečaja
- Zagreb, Klinika za infektivne bolesti, Simpozij o hepatitisu, s pozvanim predavanjem o epidemiologiji hepatitisa u Hrvatskoj
- Zadar, stručni sastanak liječnika, s pozvanim predavanjem o cijepljenju protiv HPV-a
- Stockholm (Švedska), ECDC, sastanak o uključivanju sustava za nadzor nad zaraznim bolestima zemalja pristupnica EU i potencijalnih kandidata, u sustave EU s pozvanim predavanjem na engleskome "Current status of Croatian accession to the EU in the field of Communicable diseases surveillance and control".
- Ankara (Turska) sastanak NATO-a posvećen bioterorizmu s pozvanim predavanjem
- Kopenhagen, Europski sastanak o tuberkulozi u organizaciji SZO I ECDC-a
- Ankara (Turska) sastanak u organizaciji SZO o organizaciji provedbe programa cijepljenja

- Podgorica (Crna Gora) radionica o praćenju provedbe složenih programa nadzora nad HIV/AIDS-om s pomoću CRIS-3 sustava s pozvanim predavanjem o našim iskustvima na tom polju.
 - Slavonski Brod - 68. stručno znanstveni sastanak Hrvatskog epidemiološkog društva HLZ s referatima:
 - Virusni hepatitis u Hrvatskoj
 - Perspektive za uvođenje novih cjepiva u Program
 - Istraživanje epidemiologije leptospiroza u Slavoniji nakon poplava 2005.
 - Bjelolasica – simpozij Imunizacija jučer-danas-sutra, s pozvanim predavanjem
 - Sofija (Bugarska) radni sastanak o cijepljenju teško dostupnih populacija
 - Brashov (Rumunjska) – sastanak u organizaciji SZO o nadzoru nad gripom
 - Zagreb – radionica o načinu priprema projekata za sredstva iz EU fondova - u dva navrata
 - Stockholm - Sastanak u vezi nadzora nad HIV/AIDS-om u organizaciji ECDC-a
 - Zagreb, hotel Internacional, Sastanak o cijepljenju u organizaciji Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti HZJZ, s predavanjima članova službe:
 - Program cijepljenja za 2011.
 - Cijepljenje i cjepivo protiv gripe
 - Paris, sastanak o aktualnom stanju bolesti koje prenose komarci u Europi, u organizaciji ECDC-a i InVS.
 - Portugal, dva stručnjaka službe sudjelovala na sastanku u organizaciji ECDC-a o HIV/ AIDS-u
 - Zagreb, amfiteatar Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo:
69. redoviti zimski stručno-znanstveni sastanak Hrvatskog epidemiološkog društva Hrvatskog liječničkog zbora s pozvanim predavanjem:
Aktualna epidemiologija dengue groznice u Hrvatskoj i u Europi.
- i dr.

Tiskane publikacije

Tiskane publikacije a u novije doba i elektroničke publikacije te vlastita izdavačka djelatnost s ciljem trajnog informiranja i edukacije epidemiologa i drugih liječnika u zemlji, uz davanje stručnih smjernica za rad, također je stalan važan dio aktivnosti Službe

U 2010.

- izdano je 12 redovitih brojeva mjesečnika Službe "Epidemiološki vjesnik"
- izdano je 12 redovitih brojeva tog mjesečnika na engleskome "Epidemiološki vjesnik - Epidemiological news"
- izdano je 12 brojeva elektronske on-line verzije mjesečnika Epidemiološki vjesnik-Epidemiological news na web stranici Zavoda i Službe.
- izdana je redovita godišnja monografija Službe "Zarazne bolesti u Hrvatskoj 2009".
- u godišnjaku Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo Hrvatski zdravstveno statistički ljetopis za 2009, objavljeni su redoviti analitički tekstovi Službe: Zarazne bolesti i cijepljenje u Hrvatskoj, Epidemiologiji HIV/AIDS-a i Epidemiologija tuberkuloze u Hrvatskoj, kao i tekst uvodnog sažetka na hrvatskom i engleskom jeziku.

- članak stručnjaka Službe o stanju zaraznih bolesti u Hrvatskoj u 2009, objavljen je u časopisu Infektološki glasnik

- u monografiji u izdanju Medicinske naklade "Antropozoonoze: epidemiološka i klinička slika, dijagnostika, terapija prevencija", objavljen u travnju uz tečaj Antropozoonoze (Organizatori: Medicinski fakultet sveučilišta u Zagrebu i Hrvatski zavod za javno zdravstvo i Hrvatsko društvo za medicinsku mikrobiologiju HLZ, jedan od urednika je epidemiolog Službe) objavljeni su članci predavača iz Službe:

- Epidemiologija antropozoonoza u Hrvatskoj i
- Prevencija antropozoonoza.

- u prosincu je objavljena i u Hrvatskom liječničkom zboru svečano promovirana knjiga Alergijske i imunosne bolesti, u kojoj je na poziv urednice knjige, stručnjak Službe napisao poglavlje Epidemiologija alergijskih bolesti, uz koautorstvo stručnjaka-voditelja bolničke zdravstvene statistike Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo

- tiskan je Naputak o suzbijanju i sprečavanju tuberkuloze (2. dopunjeno i izmijenjeno izdanje) u izdanju Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, čiju izradu su vodili i koordinirali stručnjaci Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i u kojem su uz ostale eksperte za pojedina područja dijagnostike i terapije tuberkuloze, napisali poglavlja: Epidemiologija tuberkuloze, Ustrojstvo protutuberkulozne djelatnosti, Elementi za praćenje provedbe Naputka o suzbijanju i sprečavanju tuberkuloze.

SADRŽAJ EPIDEMIOLOŠKOG VJESNIKA u 2010. godini

	broj EV
Epidemiološki osvrti	
Opseg i kvaliteta rada epidemiološke službe u Hrvatskoj	1
Listerioza u Hrvatskoj 2009.	1
Malaria u Hrvatskoj 2009.	3
Razvoj pandemije gripe u 2010.	3
Simpozij o pandemiji gripe u Hrvatskoj	4
Ponovna pojava poliomijelitisa u Europskoj regiji SZO	4
Testiranje trudnica na aktivni hepatitis B u Hrvatskoj 2009.	4
30 godina naslova Epidemiološki vjesnik	5
Učestalost biljega transmisivnih infekcija u davatelja krvi u 2009.	5
Antirabična zaštita ljudi u Hrvatskoj 2009.	6
Lujo virus	7
Pneumonije, etiologija 2009.	7
Salmonelle u cirkulaciji ljeto 2010.	8
Cijepljenje, obuhvat u 2009.	9
Sepsa u Hrvatskoj 2009.	9
Gripa, prognoze i kompozicija cjepiva 2010/2011.	10
Dengue groznica u Hrvatskoj	10
Gripa je stigla	11
Bakterijski meningitis Hrvatska 2009.	11
Yersiniosis u Hrvatskoj 2009.	12
Rad i problematika epidemiološke službe	
Zimski sastanak Hrvatskog epidemiološkog društva HLZ	2
Urednost prijavljivanja u 2009.	2
Ljetni sastanak Hrvatskog epidemiološkog društva u SI. Brodu	6
Zimski sastanak Hrvatskog epidemiološkog društva u Zagrebu	12
Grafički i slikovni prilozi	
Pandemijska gripa u Hrvatskoj 2010.	3
Dobno-specifični tjedni morbiditet od pandemijske gripe	3
Sepsis purulenta, dobna raspodjela 2009.	9
Yersiniosis, dobna i sezonska raspodjela 2009.	12
Stalni naslovi	
Kretanje individualnih prijava zaraznih bolesti u Hrvatskoj (komentar)	
Epidemiološka područja bez prijava zaraznih bolesti	
Epidemije prijavljene tijekom mjeseca	
Zarazne bolesti prijavljene tijekom mjeseca (brojčane tablice)	